

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

ANDREI

din mila lui Dumnezeu, dreptcredinciosul Episcop al Aradului,
lenopolei și Hălmaگیului.

*Iubitului Cler și Popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie,
har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.*

„Hristos este pacea noastră” (Efes. 2 v. 14).

Iubiții mei fii sufletești,

Intâmplările sfinte din viața Mântuitorului nostru nu se învechesc niciodată, ci pururea își păstrează frăgezimea și toată frumusețea lor. Așa este și cu istoria sfântă a Nașterii Fiului lui Dumnezeu pentru mântuirea lumii. Cu toate că ea se repetă an de an în fața ochilor noștri sufletești, totuși ea rămâne mereu nouă și par'că tot mai proaspătă, pentru că aduce lumini și îndemnuri noi pentru fiecare an din viața noastră. Nu se satură copilul a privi cu desfătare icoana Nașterii Domnului, pentru că în ea își vede nevinovăția întruchipată, și nu se satură nici bătrânul încăruntit de ani să adâncească cu gândul taina dragostei lui Dumnezeu, care a trimis lumii ca Mântuitor ceea ce avea mai scump: pe Unicul Său Fiu. Intruparea Fiului lui Dumnezeu este o faptă de nespusă bucurie pentru cei slabi și suferinzi, cari văd cum Dumnezeu se apleacă asupra firei noastre și îmbracă trup omenesc, pentru a vindeca pe om de toate slăbiciunile și a-l ridica iarăși la cer. Venirea pe pământ a Mântuitorului este un prilej de mare bucurie și pentru înțeleptul cel primitor de adevăr, pentru că el vede cu mintea cerul deschizându-se, zărește firea lui Dumnezeu, care este „dragoste” (1. Ioan cap. 4 v. 8), și cunoaște marea Lui milă și purtare de grijă pentru om. Praznicul acesta este ca o masă întinsă, din care sufletul curat se ospătează, și an de an își întinărește nădejtile de mai bine și își ușurează crucea suferințelor.

Istoria Nașterii Domnului se repetă an de an în fața ochilor noștri sufletești pentru ca toți oamenii, din toate vremurile să o cunoască. Cei ce au uitat-o să și-o împropăteze ca pe un izvor de întărire, iar cei nepăsători să se zguduie de dânsa, pentru că de primirea sau neprimirea Dumnezeescului Prunc atârnă soarta noastră cea vecinică.

Astăzi nu ne mai răsare pe cer steava magilor, ca să ne conducă la Vifileem, ci Dumnezeu ne pune numai în fața sufletului pe cel Nou-Născut. Să ne bucurăm de aceasta, pentru că dacă ar fi să-L primim numai pe Cel ce-L vedem cu ochii trupești, atunci ușor am cădea și noi în osânda celor ce nu L-au primit în casele lor. Nouă însă ne stă în ajutor Sf. Scriptură când ne zugrăvește prin dumnezești cuvinte icoana Sfintei Nașteri și astfel ne pune în mișcare întreg sufletul. Gândindu-ne la cele petrecute în ieslea din Vifileem, mintea ni se luminează de raze strălucitoare, amintirea își înfățișează prorociile ce s'au împlinit aieva, închipuirea ni se umple de icoane sfinte, urechile noastre aud cântarea îngerilor, și inima ni se umple de căldura iubirii față de Dumnezeescul Prunc. Așa vrea Dumnezeu cu înțelepciunea Sa, ca noi cei de azi să primim în suflet pe Acela care a fost răstignit

pe Cruce de cei ce L-au văzut numai cu ochii trupești. Să nu zică deci nimenea că ar fi mai păgubit decât cei ce L-au văzut pe Mântuitorului aieva.

Iubiții mei fii sufletești,

Dumnezeu ar fi putut în multe feluri să se împace cu omenirea. Ar fi putut să trimită în lume un înger sau arhanghel, prin glasul căruia să vestească iertarea păcatelor și mântuirea. Totuși El n'a găsit alt mijloc mai potrivit decât a trimite pe Unul-Născut Fiul Său, care să-Și dea viața drept răscumpărare pentru omenire. De aci cunoaștem de o parte adâncă prăpastie în care păcatul a târât pe om, și din care numai Fiul lui Dumnezeu putea să-l răscumpere, iar de altă parte avem dovada nemărginitei iubiri a Tatălui ceresc, care n'a cruțat pe Fiul Său, ci L-a dat ca preț de răscumpărare (Ioan 3 v. 16).

Dar oare n'ar fi putut veni Mântuitorul în lume într'o formă mai puțin umilitoare, de pildă: ca bărbat deplin, care să se arate în lume, să vestească cele Dumnezești și apoi să se înalțe iarăși pe Tronul Său ceresc, fără de a mai răbda răstignirea pe Cruce?

De ce trebuia să se nască tocmai ca un copil, într'un grajd, să fie înfășat în scutece sărăcicioase și să vedem în toată viața Lui slăbiciunea firei noastre, chinuită de: foame, sete, osteneală, lacrimi, suferință și moarte? Înțelepciunea lui Dumnezeu a aflat de bine să-L lase să sufere toate acestea la fel cu noi. Fiul lui Dumnezeu s'a născut copil și a crescut între oameni, pentru că așa ni-e rânduit și nouă. Ce ar fi viața noastră fără iubirea de părinți către copii, și a acestora către părinți? Ar mai fi oare între oameni legături de rudenie dacă nu s'ar mai naște copii? Care ar mai fi bucuria acestei vieți dacă n'ar mai fi copii pentru care părinții să lupte și să biruiască prin suferințe? Fiul lui Dumnezeu a voit a se face om asemenea nouă, a se înfrăți cu noi, pentru a ne înfia cu Dumnezeu și a ne face moștenitori, împreună cu El, ai celor ce le are Tatăl ceresc (Rom. 8. v. 17). Iată deci un Fiu de Împărat care nu vine la supușii Săi ca să-i vadă numai în treacăt, și să le grăiască cuvinte de mângâiere, ca apoi să-i părăsească, ci Unul care se face întru toate asemenea nouă, afară de păcat (Evrei 4 v. 15), luând asupra Lui trupul nostru, ca să-l sfințească și să-l curățească, pentru a ne putea sui și noi cu El la cer. Prin trimiterea în lume a Fiului Său, Dumnezeu ne-a deschis cerul și ne-a întins scara, ca și noi să ne putem sui la picioarele Tronului Său. Hristos Domnul ne-a deșteptat din somnul adânc al păcatului, vestindu-ne că precum începutul vieții noastre este dela Tatăl din cer, tot așa și ținta vieții noastre este tot acolo sus, în casa părintească. Pentru a ne însoți acolo, Tatăl ceresc ne-a dat pe Fiul Său ca însoțitor. El ne prinde de mână și ne arată, prin pilda vieții Sale, cum putem urca drumul spre cer. El nu se mulțumește numai să ne grăiască cuvântul lui Dumnezeu, ci ne dă în ajutor harul Său. El ne-a lăsat Biserica Sa ca o școală a vieții cerești, ca un tribunal ce ne sfătuește și ne muștră la caz de nevoie, și ca o casă de vindecare, unde El ne tămăduiește ranele păcatelor, pentru ca cu haina sufletească curățită să putem ieși din lumea aceasta.

Iubiții mei fii sufletești.

Ieslea din Vifleem și Crucea de pe Golgota sunt chezașia mântuirii noastre. Câtă vreme va sta ieslea din Vifleem și locul Mormântului în Ierusalim, lumea necredincioșilor nu va putea șterge urma lui Iisus Hristos din istoria lumii. Inzadar a încercat împăratul păgân Adrian să șteargă urma Golgotei zidind pe ea templul zeului Iupiter, înzadar au încercat și păgânii din Rusia sovietică să ridice statuie lui Iuda Iscarioteanul care frânge sub picioare Crucea Mântuitorului. Chiar dacă vremurile ar nimici urma ieslei din Vifleem și a Mormântului din Ierusalim, Iisus Hristos va rămânea totuși în suflete. Icoana Lui o poate întuneca necredința omenescă, dar n'o mai poate șterge din suflete. Precum vedem în zilele noastre, este de ajuns ca armata română, desrobitoare a Crucii, să treacă peste locurile pângărite, și Crucea lui Hristos răsare iarăși biruitoare din cenușă.

Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume: gol, sărac, smerit și mai umilit

decât toți fiii omenesti, este dat cu hula, batjocura și prigonirea. Toate acestea nu-L ating pe El, ci cad asupra călailor, a căror nume vremea îl îngroapă ca pe ceva rușinos, până când chipul Fiului lui Dumnezeu strălucește tot mai curat deasupra veacurilor. Lupta împotriva lui Hristos se dovedește neputincioasă chiar și după două mii de ani. S'au împlinit cuvintele rabinului Gamaliil, care spunea evreilor ce prigoneau pe Apostoli: „Dacă acest lucru (religia creștină) este dela oameni: se va nimici. Iar de este dela Dumnezeu, nu veți putea să-l nimiciți“ (Fapt. Ap. 5, v. 38).

Fiecare praznic al Nașterii Domnului umple lumea de bucurie și dărește câte ceva în viața omenească. După cum dacă privim adesea la o icoană frumoasă, simțim cum chipul ei se preface în noi, așa și praznicul acesta sfânt zugrăvește de fiecare dată în fața sufletului nostru în icoana Mântuitorului chipul cel dintâi al omului, așa cum a fost făcut de Dumnezeu, smerit și nevinovat, și ne îndeamnă să ne ridicăm și noi la frumusețea lui.

Nu este altă cale spre mântuire decât cea arătată de Fiul lui Dumnezeu, care începe prin: smerenie, trece prin sfințenie și sfârșește prin cruce. Dacă ar fi vre-o altă cale mai bună care să ne ducă la Dumnezeu, neapărat că Fiul lui Dumnezeu ne-ar fi arătat-o în viața Sa. El însă a spus: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie“ (Mat. 16 v. 24). A fi creștin înseamnă, a fi purtător de cruce. Creștinul își poartă de bunăvoie crucea, pentru că ea-l sfințește și-l ridică la cer. Cel ce cărtește și vrea să-și lăpede crucea înainte de ce Dumnezeu ar fi luat-o de pe umerii lui și înainte de a fi sfințit de către ea, sau unul care se plânge că crucea lui e prea grea și uită că Dumnezeu nu pune niciodată pe noi poveri mai mari decât cele pe care le putem purta (I. Cor. 10 v. 13), acela își pierde mântuirea.

Indemnul ce ne vine astăzi dela Mântuitorul cel Născut în ieslea dela Vifleem, este acela de a răbda creștinește până la sfârșit. Ca și înainte de Nașterea Lui, așa și azi lumea stă în fața unei prefaceri. Să nu ne lăsăm înșelați de chipul lumii care se duce, ci să căutăm în zarea dela Vifleem chipul lumii noi care se naște în zilele noastre. „Intru răbdarea voastră dobândi-veți sufletele voastre“ (Luca 21 v. 19). Prin încredere în Dumnezeu, care lucrează la planul de înnoire a lumii, să răscumpărăm și noi fieștecă zilele de încercare prin care El ne trece. Venirea de acum a Mântuitorului în lumea turburată și lipsită de pace, este o răscruce. Să nu lăsăm pe Mântuitorul, să treacă pe lângă: inima, casa, satul și țara noastră, ca un drumet strein, ci să-L oprim, închinându-I Lui: inima noastră ca să se nască în ea, casa noastră ca să-și facă sălaș în ea, satul nostru ca să petreacă în el, și țara noastră ca să-și întindă împărăția Sa peste ea. Să împlinim aievea ceea ce făgăduim la Sf. Liturghie: „Toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm“.

„Hristos este pacea noastră“ (Efes. 2. v. 14). Numai El ne poate da ceea ce dorim cu toții: pacea, fără de care nu poate fi bucurie în viață. Această pace se înfiripează în inimă și de acolo se răspândește în jurul nostru. Numai pacea adusă de Hristos în lume este cea adevărată. Întâmplările din Vifleem să se preafacă în lăuntru nostru în învățături vii, ca înviorați în credință să primim în inimile noastre pe Mântuitorul. La solia cerească, pe care glasuri îngerești ne-au vestit-o cântând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni: binevoire!“ (Luca 2 v. 14) să răspundem cu cinstirea lui Dumnezeu și împlinirea voinței Lui. Atunci cerul va trimite ca răsplată pacea pe pământ și bunăvoirea între oameni. Atunci bucuria vestită de îngeri va fi numai începutul bunurilor neșfârșite și negrăite, pe care Dumnezeu-le pregătește celor ce-L iubesc pe El.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în reședința Noastră episcopescă din Arad, la Praznicul Nașterii Domnului, din anul mântuirii 1942.

Al vostru al tuturor, iubitor Părinte!

† ANDREI,

Episcop.

Din Pastorală de Crăciun

a I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae a Ardealului.

...Nici o clipă nu trebuie să ne abatem din drumul care ne duce spre mântuirea la care ne-a chemat Dumnezeu, căci altfel zadarnică ne este truda acestei vieți. „Nădejdea chemării” lui Dumnezeu să vă lumineze, iubiții mei fii sufletești, cărarea acestei vieți pas de pas și zi de zi să stea ca o lumină nestinsă în mijlocul sufletelor voastre.

Dar afară de chemarea la fericirea cea veșnică în apropiere de Tatăl nostru cel cereșc, mai avem și o chemare ca neam, spre care de asemenea trebuie să tindem cu nădejdea cea mai neșovăitoare. Nici unul din noi n'avem altă putință să ne păstrăm sufletul pe care să-l pregătim pentru mântuire, decât dacă trăește neamul din care facem parte. Cu toții trebuie să ne străduim așadar să dobândim pe seama întregului nostru neam *libertatea deplină*.

În silințele noastre să fim însuflețiți de încrederea că războiul acesta, care merge înainte cu multă inverșunare, nu se poate sfârși altfel decât cu libertatea deplină pe seama tuturor națiilor. Nu se aduc atâtea jertfe, nu se varsă atâtea lacrimi, ca la sfârșitul lor să înceapă o nouă robie a popoarelor. Dacă mai sunt neamuri cari nu se pot desvâța de pofta de a trăi din munca de rob a altor popoare, vor fi trezite din visurile lor.

Libertatea e pentru sufletul națiilor ceea ce este aerul pentru trupul omului. Toate națiile au lipsă de libertate, căci numai în ea le pot crește virtuțile și talentele și destoiniciile ce le-a sădit Dumnezeu în făptura lor. Dumnezeu însuși cheamă neamurile la libertate, așa cum cheamă plantele să crească și să dea rod în lumina soarelui. Noi luptând pentru libertatea neamului nostru, ascultăm de o chemare dumnezească.

Dacă războiul nu s'ar isprăvi cu o orânduire care să asigure libertatea tuturor popoarelor, ci și de aici încolo se vor asupri neamurile între ele, s'ar ivi curând alt războiu și lumea nu și-ar mai găsi pace.

Așteptăm așadar cu cele mai întemeiate nădejdi pacea care va trebui să recunoască neamului nostru întreg dreptul la libertate. Atunci frații noștri cari petrec aceste sărbători în suferințe și lacrimi se vor îmbrățișa cu noi în bucuria unei reîntâlniri ce nu va mai avea sfârșit.

Dar ziua aceea trebuie să o pregătim prin tot ceea ce vom face până atunci. Cel dintâi lucru ce se cere dela noi este „*să păsim unirea*

duhului, îngăduind unii pe alții în iubire”, cum spune Apostolul (Efeseni 4, 2-3). Unirea în cuget, frăția în duh, este una din cele mai mari puteri ale unui neam. Să ținem unul la altul și fiecare la neamul nostru, făcând împreună un zid pe care să nu-l poată dărâma și împrăștiă nici o meșteșugire a dușmanilor. Să ne ferim de șoapte străine, cari încearcă să facă crepături în acest zid al frățietății noastre și să nu ascultăm de nici unul din cei ce caută să ne învrăjbească și să ne atragă spre cine știe ce rosturi neguroase, ci numai de interesele neamului, cari sunt adevăratele interese ale fiecăruia din noi. Sunt astăzi mulți apostoli mincinoși, cari propovăduiesc prin șoapte ademenitoare tot felul de raiuri în cari ar curge lapte și miere pe pământ. Se pot ivi de aceștia și printre voi, îndemnându-vă să nu mai țineți la neamul și la țara noastră, ci să porniți pe alte cărări. Ei ar vrea ca sfârșitul războiului să ne găsească învrăbiți între noi, în plină neorânduială, ca să nu avem puterea să ne cerem drepturile noastre și de va fi nevoie să intrăm în luptă pentru ele.

Ca părinte sufletesc, cu grijă vă atrag din vreme luare aminte asupra primejdiilor ce pot să vină asupra noastră, de nu ne vom ține strâns unul lângă altul, în unirea duhului românesc, de nu ne vom închina fiecare gândul și iubirea noastră neamului din care facem parte. Să știți că nici unul din voi nu poate să-și dobândească o fericire pe pământ, dacă neamul este în suferință și în asuprire. Fericirea fiecăruia din noi atârână de fericirea neamului. Plugarul care și scoate pâinea cu sudoarea feții din brazda lui scumpă, muncitorul care-și susține viața sa și alor săi prin osteneala în fabrică, funcționarul care din birourile țării sale ajută rânduiala și viața românească, fiecare își are soarta legată de soarta neamului, căci dacă nu e în jurul lui o lume și o stăpânire românească, e înlăturat dela locul lui de muncă sau e apăsător de dușmănia străinului.

Iubirea de neam să vă fie așadar cea mai înaltă datorie, după credința în Dumnezeu, ca să fiți gata să aduceți pentru el orice jertfe, știind că jertfindu-vă pe voi, asigurați pe seama urmașilor voștri putința unui traiu liber și adăpostit.

Vitejia armatei noastre dovedește ce puternic este un neam care vrea să-și pună la adăpost și să-și asigure libertatea. Inima noastră

e lângă iubiții noștri ostași plină de încredere în puterea lor de-a face să ni se recunoască dreptatea noastră.

Iubirea voastră de neam să vi-o arătați, dragii mei, și în voința de ajutor cu care să întâmpinați pe semenii voștri mai împovărați de năcazuri și greutateți. Aveți grije de cei săraci, căci însuși Domnul Iisus Hristos ni i-a dat în seamă. Inconjurați cu iubirea voastră pe cei al căror sprijin stă în ploaia de gloanțe, pentru apărarea noastră a tuturor. Sărbătorile Crăciunului să aprindă în voi simțul de datorie față de copiii cei orfani și săraci, căci și Domnul nostru Iisus Hristos și-a arătat dragostea față de ei, născându-se într'o iesle, ca cel mai smerit dintre prunci...

Solia Crăciunului

Cântarea îngerească a păcii din noaptea minunată a întrupării Fiului lui Dumnezeu, n'a trezit în suflete niodată ecouri atât de profunde, ca astăzi.

Zvonul mângăetor al cuvintelor: „Pe pământ pace și între oameni bunăvoire“, astăzi mai mult ca oricând, trezește în suflete nostalgia păcii eterne, în care să se resfrângă cristalin, slava Dumnezeirii, așa precum albastrul cerului se răsfrânge în oglinda undelor liniștite ale oceanului.

Când însă războiul înviforează marea vieții, iar egoismul și cruzimea omenească ridică pe fața ei valuri furioase, cu crestele murdare și însângerate, atunci și slava cerească se umbrește, și chipul divin al dreptății, al binelui și al frumuseții devine o biată caricatură.

Starea aceasta în loc să umple de mângăere și de bucurie, înspăimântă numai și pentru aceea e foarte firesc, ca inimile omenilor să fie — în aceste zile — pline de dorul păcii adevărate, a unei păci bînerănduite, drepte și veșnice.

Mai ales acum în pragul Crăciunului, în preajma ieslei din Vifleem în care s'a întrupat Pacea de sus, trebuie să sporească în toate sufletele nădejdea, adică pe buze cuvinte de fierbinte rugăciune pentru înfăptuirea păcii și buneii înțelegeri între oameni.

Parcă niodată omenirea n'a simțit atât de chinător contrastul dintre atmosfera de senină bucurie și pace a Crăciunului și dintre realitatea ce se desfășoară în viața omenească, între Evanghelie și între neamurile înțeleștate în sângeroasa luptă pentru stăpânire, ca în zilele acestui crâncen războiu. Face impresia, că omenirea s'a depărtat grozav de mult de idealurile morale ale creștinismului, ba parcă ne-am despărțit de tot de aceste idealuri.

Asemenea vremuri — ca și acele prin cari se strecoară veacul nostru — explică și pesimismul multora, cari nu mai pot crede în realizarea idealului creștin și a principiilor creștine în viața omenirii. Il explică numai, dar nu-l justifică. Indeosebi în preajma praznicului realizării veșnicului ideal creștin, când Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit între oameni și lumea a văzut slavă Lui, slavă ca a unuia născut din Tatăl, plin de har și de adevăr, nu ne putem îndoi de realizarea idealurilor creștine.

Trebuie însă, dacă credem în ideal, să ne dăm toată silința, fiecare pe măsura puterilor sale și pe măsura darului lui Dumnezeu să contribuim la schimbarea lumii, potrivit înfățișării idealului creștin de viață, dorind și voină ca pașii istoriei să se îndrepte spre un Crăciun al realizării în lume a voinții și intențiilor divine, spre un Crăciun al înfăptuirii soliei îngerești din noaptea cea sfântă.

În sufletele coplesite de evenimentele în desfășurare, se ridică azi o mulțime de probleme și întrebări chinătoare. Principiul păcii veșnice, a „păcii pe pământ“, face oare parte din idealurile omenirii? Împărăția păcii se va sălășlui numai în suflete, sau și în viața socială, economică și de stat?

Că să credem apoi, despre idealurile creștine, cari ne transportă în sferele mai înalte și de o curățenie morala deosebită, unde omenirea încetează de a mai fi egoistă, agresivă și războinică, devenind înțelegătoare, iubitoare și iertătoare? Ce să credem despre realitatea crudă din fața ochilor noștri, care prin dărâmarea atâtor valori și prin nimicirea atâtor vieți, ne înspăimântă și ne aduce rușine? Există oare cale de ieșire din nemai pomenitul haos în care ne găsim, și dacă există, duce ea într'acolo unde va stăpâni echilibrul social, armonia și pacea?

Iar dacă luăm în considerare că omul, cu toată cruzimea realității de azi, tinde totuși spre desăvârșire și nu merge pe drumul totalei decadente, ne întrebăm, oare în ce punct ne aflăm în drumul nostru și cât de departe de dumnezeiasca împărăție a păcii?

În tumultul atâtor probleme cari cer o deslegare totală și sunt de importanță covârșitoare pentru cărările omenirii și pentru viitorul ei, care se frământă azi în foc și sânge, omul de azi poate să și dea seama mai limpede, despre raportul ce există între pace și războiu de o parte, și pe de altă parte despre posibilitățile de netezire a prăpastiei îngrozitoare ce există între acești doi factori.

Fără îndoială că înlăturarea războiului este un ideal strict necesar unei omeniri cu conștiința

mai luminată și mai chibzuită în îndrumarea destinelor sale istorice, și cu un profund sentiment moral în desfășurarea acțiunilor sale.

Ni se cutremură ființa întreagă, când ne gândim la soarta tragică a omenirii, care contrar tuturor principiilor morale, își aruncă cu milioanele, copiii, în brațele unui Moloh nesătul.

A leseori te bate gândul să evadezi — de s'ar putea — dintr'o lume, unde viața este o contradicție, unde vorbele multe și frumoase nu sunt decât minciuni, sau forme convenționale lipsite de adevăr, și unde nu există decât o singură realitate, mizeria și suferința.

În contrast cu această tragică realitate, soția îngerească a păcii pe pământ, a buneivoinii între oameni și a preamăririi celor dintru înălțime, trezește în sufletul milioaneilor de oameni, ecoul demnității și adevăratei omenii, precum și conștiința limpede, că războiul cu toate ororile lui, nu este decât o nebunie provocată de o infecție generală a raporturilor dintre oameni, care izbucnește periodic, dar care — aplicându-i-se un anumit tratament — se poate vindeca.

Acesta este singurul gând, care ne umple de nădejde și ne mângâie, la praznicul Crăciunului din acest an și totodată unica perspectivă încurajatoare, care ne poate însufleți.

Firește că războiul nu se poate înlătura, să zicem prin plebiscit, dar nici pacea nu se poate legifera. Intronarea păcii în lume se va realiza numai prin schimbarea radicală a sistemelor economice, politice, statale și morale, în sensul Evangheliei creștine.

Este incontestabil, că și războiul a fost până azi, un factor deciziv în istoria mondială. Dacă voim deci, ca de aci încolo să nu mai fie războaie, aceasta numai așa este posibil, dacă rolul istoric al războiului și-l asumă alt factor, iar serviciile aduse omenirii de războaiele sângeroase, le vor îndeplini alte forțe, pe alte căi mai puțin aspre, mai puțin violente, mai puțin crude și sângeroase.

Deși — după toate probabilitățile — omenirea încă nu pare a fi ajuns atel stadiu ca să poată evita și înlătura războiul, totuși nu vom renunța de a propovedui idealul păcii eterne, ci dimpotrivă ne vom strădui, îndemnând și pe alții, în marginea puterilor noastre, să creiem în viața noastră condițiile economice, morale și sociale, necesare pentru înfăptuirea lui.

Credința noastră este că mai toți factorii vieții azi în frământare, armatele, diplomația, biserică, școala, etc., lucrează pentru întemeierea păcii universale în lume. Nu vom putea avea însă încredere în durabilitatea acestei păci, până ce însuși sufletul lumii nu va fi pacificat și nu va fi

pătruns de adevăratul sens al ieseii din Vifleem, și până ce țările nu se vor schimba în structura lor internă, realizând în sistemele lor economice, legislative și sociale, idealurile și principiile Evangheliei: *mai multă dreptate, mai multă cinste și mai multă și adevărată iubire creștinească.*

Până când oamenii în viața lor și în acțiunile lor vor fi stăpâniți de tot felul de patimi, acestea vrând nevrând, îi fac să se încaere, oricâte tratate de pace și neagresiune ar fi iscălit.

Domnul nostru Iisus Hristos s'a întrupat luând chip de om, pentru ca să aducă în lumea tulburată de patimi, pacea cu Dumnezeu, pacea sufletului și pacea cu aproapele nostru. El ne-a învățat să smulgem din inimă toți spinii pornirilor rele și păcătoase, înlocuindu-i cu florile frumoase și cu roadele binecuvântate ale iubirii, care toate le suferă, toate le rabdă, nu se trufește, nu pizmăște, toate le crede și toate le iartă.

În mintea și inima omului astfel înălțat pe culmile desăvârșirii până la asemănarea cu Tatăl ceresc, se va lămuri în sfârșit gândul, că este cu neputință ca Dumnezeu să fi zidit pe oameni pentru ca să se înșele unii pe alții, să se chină unii pe alții și să se ucidă unii pe alții ca fiarele, ci pentru ca să trăiască în bucuria păcii desăvârșite și veșnice.

Să ne curățăm deci simțirile și să primim soția Crăciunului din anul acesta cu încredere în Dumnezeu, cu răbdare creștinească în văpaia încercărilor prin care ne-a fost dat să trecem și cu așteptarea plină de nădejdea unei păci drepte și veșnice, pentru toate neamurile pământului.

Preot Viorel Mihașiu.

Ziua Nașterii Domnului

Tot pământul să se închine
Ție și să cânte Ție...

Avem o mulțime de cântări creștinești în cinstea evenimentului măntuitor al Nașterii Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Hristos. Sfinții Părinți le-au creat, iar Sf. Biserică le-a păstrat pentru toți creștinii.

Iată a sosit și ziua acestor cântări îngerești. Oare suntem noi pregătiți pentru a cânta și a trăi cu vrednicie melodia și conținutul lor?

Gura noastră e curată? Limba noastră nu e cernită de vorba nebunească? Sufletul nostru nu e pusit de mulțimea păcatelor? Inima și-a păstrat curățenia cântăreților cerești?

Șase săptămâni Sf. Biserică ne-a pregătit pentru cântarea imnelor Nașterii Domnului și în acest timp am știut să păzim organul sfințelor rugămini — gura noastră — de a nu judeca pe aproapele nostru? Oare am știut să ne reținem inima de la dorințe nepermise? Ne-am scurtat noi

oare limba dela vorbele nesocotite? Ne-am păzit noi oare sufletul de gând necurat? Chiar în aceste șase săptămâni; a sf. post, oare am știut să ne stăpânim firea înclinată spre rău, să postim și să ne rugăm? Cu lacrimi fierbinți de căință am căutat oare să ne lăpădăm de toată spurcăciunea trupească și sufletească?...

Da. Sărbătoarea a sosit; imnele, cântările în cinstea ei sunt gata, dar noi nu suntem încă pregătiți cu adevărat și cu vrednicie ca să o serbăm și să cântăm grăirea îngerească. Mulți din noi pleacă pe cealaltă lume tot așa de nepregătiți, iar acolo însăși fericirea constă în aceea, că toți, neîncetat, cântă și preamăresc pe Dumnezeu.

Imnul Nașterii Domnului este compus, dar noi ce vom face? Vom scrie și nepregătiți, vom cânta, și fără vrednicie, în speranța că aceste cântări sînt în sine cuprind puterea regeneratoare, datorită căreia sufletele noastre se vor lumina, inimile se vor curăți și se vor umplea de parfumul dumnezeiesc al păii și al bunevoiri între noi.

Astăzi, unii dintre creștinii cei adevărați împreună cu păstorii se închină Lui; alții împreună cu îngerii preamăresc pe Cel aflat în ieslea Vifleemului. Mai sunt și aceia, cari împreună cu Prea Sfânta Maria în tăcere ascultă imnul Celui Născut, dar sunt și dintre aceia, cari împreună cu magii aduc darurile de smirnă ale sufletelor lor.

Deci, iubitorilor, cântați Domnului nostru, cântați, cântați Impăratului nostru, cântați!...

Fr. Andrei Cuznețov

„...Am văzut steaua...”

Steaua Lui în spre Răsărit.

Și alții au văzut-o și totuși n'au făcut ceea ce-au făcut magii.

Au rămas acasă. Fără întrebări în suflet și doruri de a te orizonturi. Neatinși în suflet de harul care s'o fi pogorit pe razele acelei stele.

Așa cum se întâmplă de altfel cu multe alte stele din lumea spiritului. La câte adevăruri nu căscăm gura și ochii și totuși nu le înțelegem, nu le vrem, nu le urmăm.

Înțelepciunea, credința, inspirația, sunt aștri luminoși în noaptea vieții cari își au sorocul lor. „Tempus stellae”.

Da, stelele, fulgerările spirituale, pătrunderea adevărului, râvna binelui, pășirile norocoase și mântuitoare ale vieții își au „plinirea vremii” lor, clipa lor sfântă, care îmbie și nu trebuie refuzată.

O stea de rînd, din ziua de azi, dacă o privești îndelung, bagi de seamă că clipește des, des de parcă ar vrea să coboare ori să îți spună ceva. Dar cea de pe vremea magilor cum se va fi sbătut în raze!...

Steaua cu belșug de lumină trebuie ascultată. „Ich traue dem Genius, der mir winkt”.

Dar ca să pricepi chemarea geniului, ca apoi să-ți sprijinești capul de pieptul lui, așa ca Ucenicul de pieptul Domnului, îți trebuie ochi. Ochi de magi. Ochii credinței. Și poate alții nu.

Să ști privi. Dacă vrei să ghicești prețul cereiului, să fii cu băgare de seamă la periciunea pământului. Să nu-ți pară pământul singurul raiu, căci atunci de bună seamă că nu vei râvni după altceva mai deplin.

Mai departe. Ți se poate întâmpla ca și magilor. Steaua care ți-a dat un rost vieții, care te-a ridicat deasupra multor micimi, la un moment dat să între în nori, s'o înhațe anumiți vârcolaci ai duhului omenesc, încât să ți se pară c'ai bătut drumurile zadarnic, încât să rotești priviri disperate și pline de întrebări. Poți să ajungi să bați la o mulțime de uși, pe la Irozi; să ajungă credința în fața negației. Să nu întârzi pe așa meleaguri. Smulge-te!... Scutură-te de așa praf.

Odinioară, David trecându și prin minte diferitele piedeci cari l-ar putea despărți de Domnul, însemna în psalmi și versetul cu primejdia aceasta: „Chiar războiul de se va stârni, eu tot voi nădăjdui”.

Chiar de vor apune stelele, și nu apun ele pentru totdeauna, să nu dai înapoi!...

Pr. Gh. Perva

Crăciunul, într'un sat lângă Nipru

În marșul nostru spre Crimeia, ne am oprit într'un sat, Vasijevka, spre a sărbători Crăciunul.

Cantonamentul plutonului nostru este în capătul uliții ce iese la biserică. Biserica s'a deschis de două zile și am luat parte la sfințire, fiindcă eram în eșalonul de cartiruire al batalionului, trimis înoante.

Am văzut aci tot satul adunat în sfântul lăcaș: femei, copii, bărbați, cutremurați parcă de marea momentului. Preotul, înalt, uscățiv, în ornate foarte frumoase, oficia sfânta slujbă, iar melodia rugăciunilor parcă venia din altă lume. Credincioșii au rămas foarte impresionați când ne-au văzut printre ei, mergând să sărutăm Sfânta Evanghelie.

Acum stăm tot batalionul în satul ăsta mic, la o etapă de marș de Nipru, așteptând sărbătorile.

De ieri, 23 Decembrie, a început să ningă. Cad fulgii rari de zăpadă și totul se schimbă într'un peisagiu nespus de frumos, — ca în țara noastră.

Bucuria fulgilor de zăpadă se răsfrânge acum întreagă, plină, în sufletele noastre, ca altădată. Suntem toți voioși și ți vine să mângâi cu mâna fiecare acoperiș albit de căsuță, fiecare horn, din care fumul se ridică molatec în sus, prin lumea de fulgi și de cer plumburiu.

Băieții din ploton ne spun că ei s'au hotărât să petrecem sărbătorile întocmai așa ca la noi, cu toate dati-

nile. Spun că ei vor să colinde pe uliță, să facă pîțărăi (colăcei, colirdeți), să meargă cu stecuo..

Se uită gazdele noastre la noi și se bucură și ele de bucuria care ne-a cuprins pe noi.

Azi e Moș Ajun. Timp frumos. Gând de țară și de casă ne omoară pe toți, de cum se face ziua.

Băieții se țin de cuvânt cu colindatul. Acum trec pâlcuri, pâlcuri spre capul uliții, pe la fereastră, făcând hăr-mălaie mare. Mă smulg din stările mele sufletești și plec și eu cu ei, ca să mă bucur de venirea lui Moș Ajun. Ei au pus mână dela mână și, dând fiecare câte un sfert din pâinea lor ostășească, au făcut colindeți, tăind-o în felioare mici. Astfel, 4-5 soldați, câți stau într-o casă, au făcut peste 100 de bucățele, ca să împartă camarazilor, când vor veni să colinde. Tot plutonul e adunat în capul uliții, către gardul cu coama albă de acății și glădici, unde se îninge hora. Dănescu, din solz de pește, îi zice sârbe, iar sergentul Dogaru o ține înainte.

Caporalul Horia îmi dă și mie o colindă (bețșor de salcâm, curățat de coaje, cu înflorituri de fum și alb, împletit). Apoi începe colindatul, pornind în lungul uliții într-o larmă de parcă am fi copii într'adevăr. La început oamenii s'au speriat, vărându-se pe după porți, în case, mai ales femeile, apoi au fost luați cu noi, în vârtejul veseliei, mai cu seamă băiețandrii și copiii, bucuria lor. Dela fiecare casă ieșea câte un soldat, rămas de gazdă și împorția la poartă colindeți. Până și neamțul Lenhardt, împarte și el de zor la colindeți din raniță. Ostașii rămași de gazdă, fac în adevăr pe gazda, așa ca acasă, gospodari în toată regula.

Domnul sublocotenent Gogolașu, face el însuși pe gazda. Noi sărim, rădem, ne imbrăncim până la capătul companiei noastre. Apoi ne urăm unul altuia, să ne vedem acasă, în țară, cât de curând și ne despărțim, plecând fiecare la cantonamentul lui.

Ori cât ai vrea să-ți îndepărtezi gândurile în astfel de momente, totuși ele se țin de tine, îți învăluie inima ca în niște fire subțiri, nevăzute.

Cuprins de aceste gânduri, pleacă la cantonament. Parcă mă apasă o greutate, un dor, ceva care doare, dar nu-ți afi leacul.

După masă ne-am dus la denie toți. Am rămas câțiva la urmă și ne am spovedit, deși preotul e rus. Noi am spus păcatele noastre pe românește, iar el s'a rugat pentru noi. Cred că Dumnezeu va primi de bună spovedania noastră. Unii au răs de noi. Măine ne vom cumineca.

...Azi e Crăciunul. Aseară am colindat cu domnul sublocotenent Șerban și cu o echipă de ostași: sergentul Sulea, Văduva, soldatul Dănescu, Blidariu și alții din plutonul nostru. Mai întâi o luăm pela casele în care stau Domnii ofițeri din batalion. Ne oprim încet sub fereastră și începem: O, ce veste minunată, apoi Florile dalbe, pe urmă cântece de stea, până ne dau drumul în casă. A olo începe Blidariu doine din vioară și Dănescu din solz de pește, Sulea îi zice pe gură (expresia lui) așa ca pela Tismana. Domnul Căpitan al nostru ne a mulțumit emoționat. Am fost singurii din batalion care ne-am gândit să

facem acest colind. Camarazii noștri Drăgan, Căpățână dela a 6-a, s'au luat după noi și nu s'or mai despărți. Când am început noi, cerul fusese innorat, dar pe urmă s'a umplut de stele. Niciodată n'a mai văzut satul acesta peste care acum când colindăm noi parcă se cerne lumină din slăvi, așa datini.

Zăpada scârțâie sub bocanci și e frig, dar noi suntem toți veseli și plini de voie bună. Caporalul Gârtoi a găsit o jumătate de tobă pe care o bate cu ciomagul, făcând pe vuvarul. Am terminat cu vizuarea celor streini de plutonul nostru pela ora I din noapte. Cineva vine cu ideea ca să colindăm pela toate casele în care dorm camarazi din plutonul nostru.

Li luăm pe toți pe neașteptate. Că d'începem la fereastră: „O, ce veste minunată"... ostașii sar din pat, se freacă la ochi, se uită unul la altul, răs și nu știu ce să facă. Când intrăm buluc în casă și văd și pe comandantul de pluton, rămău buimaci. Noi le urăm din toată inimă la mulți ani, iar ei nici nu știu cum să ne mulțumească. Apoi începe Dănescu și Blidariu, în urmă Sulea doinele..

Spune că el n'a fost cântăreț, dar acum l'a apucat așa, de se miră și el și îi trage niște doine de te doare inima. Gazdele rămân uimite de obiceiurile noastre atât de frumoase. Așa ne-am petrecut noi seara de Ajun.

Azi de dimineață ne ducem la biserică. O parte dintre noi ne am cuminecat. Mai mult ca oricând am simțit măreția momentului cuminecării. Corul mixt al credincioșilor dă răspunsurile. Ni s'au umplut ochii de lacrimi când corul rusec, care nu știa o boabă românește, a dat răspunsurile: Doamne miluiește, Dă ne, Doamne, în românește.

Învățaseră de dragul nostru, gândindu-se poate și ei la ce depărtări ne este dat acum să serbăm Sfânta Naștere a Domnului. După ieșirea din biserică, batalionul se adună în careu și domnul Maior ne vorbește. Poșta militară a ținut ca să avem coletele azi, ca și când ni le-ar fi adus Moș Crăi iun. Când văd coletul din țară îmi vine să mângâi fiecare colț, fiecare literă scrisă pe adresă

Apoi suntem invitați să luăm masa la domnul Căpitan. Toți avem mâncare bună, venindu-ne daruri din toate părțile, dar cele mai frumoase au fost cele din partea camarazilor germani: șocoladă, rom, cozonaci, țigări, parizer salam. Elevul plutonier Noroceca a făcut rost și de vin.

Cineva își pregătise o cuvântare, dar în atmosfera aceasta de duioșie și aduceri aminte, nu mai îndrăznește să mai spună nimica. Ce-ar putea să mai spună?

Ostașii chiotesc pe afară și trec la horă. Plecăm și noi. Joacă toată compania în uliță și s'a adunat lumea civilă grămadă. Hora se prelungește până seara, când vin și fete și băieți din sat. Intră în horă cu noi și joacă la una cu ai noștri

Seara, după ce s'a terminat jocul, ne adunăm la casa noastră. A venit și domnul sublocotenent Gogolașu și Șo op, Șo esc și cântăreții noștri, ai plutonului și după ce mai cântăm aci, plecăm acasă la domnul sublocotenent Șo op, unde continuăm jocul și veselia.

S'a pus sdravăn pe ninsoare. Moș Crăciun se vede că a ținut neapărat să vină de prin nămeți. Zăpada crește repede de 10-15 cm. satul căpătând un aspect de iarnă, cu casele aruncate ca niște cutiute prin zăpezi.

Dela aceste petreceri oamenii ne-au iubit și mai mult. Peste tot suntem primiți cu zâmbete și veselie și ni se spune că tare frumoase petreceri și obiceiuri avem.

Ion Mara

„Puterea idealului“

Este subiectul conferinței pe care a ținut-o dl prof. univ. Eugeniu Speranția, Duminecă, 13 Dec. 1942, în sala de expoziții a Palatului Cultural, în cadrul conferințelor aranjate de Despărțământul „Astra“ din Arad

Deși subiectul conferinței pare a nu fi de actualitate, totuși actualitatea îndeamnă pe orator să revină asupra lui. Glasul actualității este porunca cea mai mare și îndemnul cel mai de preț: „Pune mâna, lucrează, luptă, întrebă-te“. Munca e un mobil de plecare spre cele ce dorim să ajungem. Munca e căutarea raportului dintre plan și creație și numai ea ne duce la mulțumire. Ne mai conduce la observația că cu cât forța spirituală a fost mai mare, cu atât și creația va fi mai puternică. Lucrurile se împart în două categorii; în lucruri făcute de oameni și în care se observă activitatea omenească și lucruri existente fără să fie făcute de mâna omenească și care au rămas neschimbate. Taina acestei existențe a rămas tot sub semnul înrebării. Știm însă că tot ce alcătuește lumea omenească s'a făcut prin activitate omenească. Și tot ceiace se face, mai întâi se face într'un plan înlăuntru, ascuns, pe care cu puterea minții și voinții noastre îl redăm afară.

Tot ce vedem — ca de ex. clădiri, lumini electrice, transatlantice, câmpiile — își au aspectul datorită traducerii în realitate a unor idei. Totul se face după un plan. Planurile fac parte din lumea ideilor care e în afara lumii materiale.

Desigur că nu toate ideile se înlăuntesc și nu toate se pot modela în acelaș fel, pentru că nu toate sunt în aceeași măsură de puternice. Trebuie mai întâi ca realitatea palpabilă să nu te mulțumească; să afli deosebire între realitate concretă a lutului și a visului pe care-l construiești și în schimb să fii plin de admirație pentru planul tău.

Planul trebuie să fie apreciat pe deplin. Și cu cât valoarea lui e mai mare, cu atât realizarea se face mai temeinică. Materialul se va aduna prin diferite forțe, dar toate erijate de forța spirituală.

În toate acestea trebuie să mai intervină ceva, *credința*, care este ultima formă a planului. Credința este optimismul, care înarmează brațele

la victorie sigură; fanatismul și sânguința, nesațiul cu care cel ce crede își apără planul până la înlăunțuire. Credința este puterea cea mai străbătătoare, — cu care dacă ești înarmat rezisti celor mai mari primejdii. Se știe că, cu cât vorbești mai cu credință, cu atât ai o putere de convingere mai mare să-ți atragi atenția celor ce ascultă.

Cu aceste puteri ideia se înlăunțuează. Succesul depinde de aceste puteri. Ideia exercită din lăuntru nostru o apăsare asupra lumii din afară. Ideia transformatoare de realități domină realitatea.

Istoria omenirii nu o înțelegem dacă nu ținem seama de elementele de mai sus. În deceniile trecute, savanții căutau să explice prin diverse teorii apariția omului, spunând că ar fi evoluat din maimuță. Da, dar cu aceasta nu ne-am putut explica ce anume este el în ființa sa. Gândurile, aspirațiile, credințele sunt ele oare însușiri ale maimuței? Lumea omenească este altceva. Observăm că în toate acțiunile vieții omenești, omul rămâne un receptacol imaterial, prin care ideile vin, se strecoară, trec și se realizează, îndeplinind astfel planul stabilit. Dacă ideile n'ar fi avut nevoie de noi, poate n'am fi venit pe lume. Suntem mijlocul prin care lucrează ideile, căci ele sunt acelea care ne poartă.

Ideile trăesc parcă deasupra noastră; noi putem să trecem, dar ideile rămân. Sunt idei care trec peste generații, cari dintr'o singură minte aduc foloase întregii omeniri. Marile reforme pe care le-a suferit omenirea, nu s'au decît înlăunțuirea unor idei. Ideile se luptă ca niște ființe vii, folosindu-se la aceasta de brațele, trupul și sângele nostru. Între diversele idei cari transformă lumea, foarte multe corespund unor nevoi trecătoare, trupesti, și altele, care corespund planului de ordin pur spiritual, cari trec peste moment și individ și cari mai târziu par un reflex al absolutului.

Ne conduce la acțiune nevoia de adevăr, de justiție, de frumos. Și pentru toate acestea se duce o luptă încordată. Fiecare c. l. al dreptății se obține prin luptă și fiecare articol de lege își are martirii săi. Câți n'au răbdut foame, pentru aflarea adevărului.

Un om adevărat nu se poate face decît numai dacă are o sămânță de ideal în el. Și această sămânță, aruncată de educator în lumină, dacă e bine îngrijită, adică condusă, crește și înflorește. Educatorul are rolul de a infiltra și conduce idealul din suflete. Credința în Dumnezeu este cel mai puternic pilon pe care se poate înfișa de către cineva în suflet.

Idealul realizează unitatea personalității și acțiunii. Idealul pentru om e ca busola pentru

navă. Dacă n'avem un ideal, plutim ca o navă rătăcită, în duhul nesiguranței. Ai un ideal, viața ta are un scop, un sens și în cazul acesta iubești viața. Logosul prin care a făcut Dumnezeu lumea tot ideile a fost mai întâi în planul lui Dumnezeu de a face lumea.

Idealul are o putere atât pentru viața socială cât și pentru cea individuală. Viața socială este de natură spirituală, este o comunicare a minților între ele. Comunicarea minților face coeziunea socială mai mult sau mai puțin puternică, după cum ideia în jurul căreia ne-am adunat a fost mai mult sau mai puțin însemnată.

Sunt triburi primitive, dar toate își au credința lor, care ori cât ar fi de inferioară, menține triburile într-o unitate colectivă. Sunt religii simple, în forme inferioare, cari cred că principiul existenței s'a ascuns în unele animale, dar oricum ar fi, este o idee ce adună în jurul ei multă lume.

Toți urmărim idealuri și dintre ele cele mai sănătoase rămân cele însoțite de forțele creatoare. Ideia de un Dumnezeu unic, spiritual, câți oameni n'a adunat în jurul ei? Aceasta este o idee, dar care cuprinde în ea și un mare ideal.

Neamul nostru își are idealul său, cel mai mare, pentru care nădejdea de bine nu l-a părăsit niciodată și acestui ideal nimani nu i va putea sta în cale. Idealul nostru de acum se va traduce în înfăptuirea unității noastre, cu orice preț. Astfel ajunge oratorul din nou la actualitate, încheind prin cuvintele: „Avem și noi un ideal care face din toți unul și dacă el vine cu fapte realizatoare, vine și în fața nemulțumirii cu realitatea și aduce fanatismul care îl apără până la înfăptuire“.

Conferința de înaltă ținută academică a dlui prof. E. Speranția a fost binevenită publicului arădan, care a răsplătit ostenele conferențarului cu aplauze îndelungate.

Gh. Șerb

Despre ce să predicăm?

A treia zi de Crăciun, la Sf. Ștefan să vorbim despre apostolatul și martiriul creștin.

Sfântul apostol și arhidiacon Ștefan este cel dintâiu martir al creștinismului. În viața și moartea lui întâlnim înfăptuite două gânduri creștine, mari și binecuvântate: apostolatul și martiriul. Face apostolat vestind Evanghelia în Samaria și moare ucis cu pietre în Ierusalim.

Dar misiunea aceasta n'a împlinit-o numai sf. Ștefan. Am împlinit-o toți ucenicii Domnului. Ei lasă toate și-l urmează; devin învățăcei, creștini, apostoli; dobândesc nume și titluri sfinte,

cele mai cinstite nume și titluri din istoria omenirii.

Opera lor, vestirea Evangheliei și întemeierea Bisericii, este *apostolat*, adică slujbă însoțită, din Duhul Sfânt și din cele trei principii și virtuți de temelie ale religiei creștine, care sunt: credința, speranța și iubirea.

Credința dusă până la jertfă;

Speranța dusă până la jertfă și

Iubirea dusă până la jertfă, — iată apostolatul creștin.

Despre *puterea credinței* jertfelnice în apostolat, sf. ap. Pavel scrie: „Nu pe noi ne propovăduim, ci pe Hristos Iisus Domnul.. Căci Dumnezeu, care a zis: Să strălucească din întunec lumină, acela a luminat și inimile noastre ca să strălucească cunoștința slavei lui Dumnezeu pe fața lui Iisus Hristos. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se vadă că mărima puterii este dela Dumnezeu, iar nu dela noi. Din toate părțile suntem strămtorați, dar nu striviți; suntem în mare cumpănă, dar nu desnădăjduiți; prigoniți, dar nu părăsiți; doborâți la pământ, dar nu prăpădiți; în toată vremea purtăm în trup moartea Domnului Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru. Căci noi cei vii pururea suntem gata de moarte pentru Iisus, ca și *viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor*. Incât moartea lucrează în noi și viața în voi. Avem însă *această dar al credinței*, precum este scris: *Crezut-am, de aceea am și grăit; și noi credem, de aceea și grăim*“ (II Cor. 4, 5-13).

Despre *puterea speranței* jertfelnice în apostolat, același Apostol scrie: „Indreptați fiind din credință, pace avem cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos. Crezând în el, am avut și apropiere la harul acesta întru care stăm și *ne lăudăm în nădejdea mării lui Dumnezeu*. Și nu numai atât ci ne și lăudăm în neezuri, bine știind că neezul naște răbdare, iar răbdarea încercare, iar *încercarea nădejde, iar nădejdea nu rușinează*, pentru că dragostea lui Dumnezeu s'a revărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt“ (Rom. 5, 1-5).

Despre *puterea iubirii* jertfelnice în apostolat, scrie tot sf. ap. Pavel: „*Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos?* Neezul, sau strămtoarea, sau prigona, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabia? Precum este scris: Pentru tine suntem omorâți toată zi a. Socotiți am fost ca niște oi de junghiere. Dar în toate acestea suntem biruitori cu puterea celui ce ne-a iubit pe noi. Căci sunt încredințat că *nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare, nu poate să ne despartă pe noi de dragostea lui Dum-*

nezeu, care este în Iisus Hristos, Domnul nostru" (Rom. 8, 35-9).

Nimic nu a putut să clatine nici credința, nici speranța, nici iubirea apostolilor față de Mântuitorul, față de Evangheliile și față de Biserică; nici viața nici moartea, nici oamenii nici ingerii, nici cerul nici iadul... Prin duhul credinței, speranței și iubirii, pe care îl purtau în vase de lut, ei — pescarii — au biruit lumea, au proparat religia cea nouă și au împlinit astfel voința bunului Dumnezeu.

Impotriva științei, pentru că erau necărturari;

Impotriva experienței, pentru că toată viața s'au ostenit și s'au jertfit fără interes sau folos personal;

Impotriva evidenței, pentru că erau prigoniți, urși și uciși,

Apostolii cred, — „crezut-am, de aceea am și grăit“;

Apostolii sperază, pentru că „nădejdea nu rușinează“;

Apostolii iubesc, fiindcă iubirea este bucuria vieții și idealul creștinătății.

Toate acestea le facei după ce trec printr'un moment de convertire, după ce își lasă mreșile și corăbiile, și urmează pe Iisus Domnul până la moarte.

Fac apostolat până la martiriu: în osteneli, în bătăi, în temnițe, în călătorii, în primejdii pe mare, pe râuri, în pustie, în cetăți, din partea tâlharilor, iudeilor și păgânilor, în necazuri, privegheri, foame, sete, frig și golătate, având pe deasupra grija tuturor bisericilor (II Cor. 11, 23-8; 12, 7-12; In 15, 17-16, 20; Rom. 15, 1-5; II Tim. 3, 10-12; Evrei 6, 10; 11, 32-8; Iac. 5, 10-11).

Să deschidem Mineiele, martirologiile și viețile sfinților, să le cetim și ne vom cutremura de *cruzimea torturilor și felurimea pedepselor cu moartea* la care erau supuși primii creștini, în vremea pirgoanelor, pentru credința lor: întemnițarea, înfometarea, însetarea, sugrumarea, arderea, tăierea limbei, urchilor, nasului, sânilor, degetelor, mâinilor, picioarelor și capului, smulgerea dinților, arderea rănilor cu foc, așezarea pe scaun de fier înroșit, turnarea de plumb topit pe gât, în urechi și ochi, aruncarea la fiare sau în cuptoare aprinse, tragerea de fâșii de piele curele de pe corp, jupuirea de viu, baterea cu vine de bou, cu toege de lemn și de fier, străpungerea urechilor, mâinilor și picioarelor cu piroane arse, smulgerea părului și a limbei, alergarea cu saci de nisip în spate și cu cuie în talpă, bătaia în sac, întinderea peste jar sau peste grătare aprinse, ungerea cu miere și legarea la soare pentru tăncărea muștelor, sfredelirea și strujirea corpului, tărărea în urma cailor, aruncarea în mare și în fântâni, vărărea în saci cu nisip, cu șerpi și târătoare

veninoase, arderea cu fiere aprinse pe spinare, aruncarea în căldări cu plumb topit, spânzurarea și răstignirea cu capul în jos, siluirea, batjocura, ispitirea și silirea la desfrâu, legarea pietrelor de grumaz și aruncarea în apă, arderea cu făclii, împungerea cu țăpușe aprinse, întinderea pe pat de aramă înfocată, săgetarea, ferecarea în cătușe, tăerea vinelor, zdrobirea oaselor, scoaterea ochilor, spânzurarea de mâini și atârănarea greutăților de picioare, tragerea peste spini și pe roată, împungerea cu ace, spintecarea pântecelor, smulgerea bărbii, împungerea cu trestii pe sub unghii și cu pari prin șezut, tăerea trupului în bucăți, baterea de piroane în moalele capului, tăerea organelor, sfărâmarea mâinilor și picioarelor cu ciocanul pe nicovală, otrăvirea, plecarea vărfurilor de copaci și legarea de ele ca să se sfâșie, arderea limbei, aruncarea jăratecului pe gât, lupta cu fiarele în circ, despicarea capului, spânzurarea de coșite, bătaia cu toege ghimpoase și clenciuroase, desbrăcarea în frig, smolirea și arderea, legarea în lanțuri și la stâlp, închiderea cu jivine otrăvitoare, arderea ochilor, legarea mâinilor la spate, și baterea pe pântece, încingerea cu brâu de fier ars, ruperea cărnii cu cleștele, tărărea după animale sălbatice, lovirea peste gură și peste obraz, uciderea cu pietre, ruperea pleoapelor, legarea de stâlpi în apă larna, zgărierea trupului cu unghii de fier, aruncarea în groapă cu var nestins, umbrirea pe țăpușe, îngroparea de viu, ș. a.

La acest tablou al torturilor din lumea veche, se poate adăuga tabloul tot așa de îngrozitor al persecuțiilor, torturilor și pedepselor de care s'a folosit ateismul comunist pentru a nimici religia creștină: impunerea parohiilor cu biruri cu neputință de plătit, confiscarea obiectelor de cult, exproprierea averilor și dărâmarea bisericilor sau transformarea lor în cluburi, magazine, prăvălii și teatre, interzicerea procovedaniei creștine și obligativitatea propagandei ateiste în toate școlile și instituțiile, în scris și verbal, scoaterea preoților în afară de orice lege, declararea lor de „dușmani ai poporului“, întemnițările, internările în lagăre, exilurile în condițiile unei vieți cu neputință de trăit în ger, foame, boli și munci istovitoare prin adâncul minelor sau al pădurilor, torturile cu lumina electrică orbitoare, întrebatoriile oboșitoare și des repetate, ceasuri, zile și nopți întregi fără întrerupere, moartea, etc. — toate în scopul vădit de a face pe creștini să se lapede de Dumnezeu, de Biserică și de orice religie.

Și totuși... nu s'au lăsat. Au răsturnat idoli, au muștrat cu asprime fărădelegile și au mărturisit pe Hristos (Mt. 10, 32-3). Au îndrăznit, au răbdut, s'au jertfit, au primit cum na muceniciei și au biruit.

Au biruit deodată două lumi: lumea păgână care-i prigonea și lumea răului dinlăuntrul inimii care i ispitesea să și tradeze rostul vieții și scopul Evangheliei.

Ei știau că vor fi prigoniți (In 15, 19-21) și uciși (Mt. 24, 9); erau convinși că pentru Hristos le este dat nu numai a crede ci și a suferi (Filip. 1, 21-29), și totuși, îndrăznesc (In 16, 33); nu se tem de cei ce ucid trupul (Mt. 10, 28). Infrâng în ei orice gând lumesc, orice poftă vinovată, orice deșertăciune pământească.

Ei știu că „cei ce sunt ai lui Hristos și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele” (Gal. 5, 24), ca să și agonisească mărirea cea veșnică (II Cor. 4, 17). Ei sunt incredințați că „pătimirile vremii de acum nu se pot asemăna cu slava cea viitoare care ni se va descoperi” (Rom. 8, 18).

Vrednici ostași ai lui Hristos (II Tim. 2, 3), ei așteaptă cu înfrigurare cununa vieții, hainele albe și locurile fericirii negrăite din cetatea Ierusalimului ceresc (Apoc. 2, 10; 6, 11; 20, 11; 21). Căci, după cum luptătorii care se întorc biruitori în patrie sunt primiți cu flori și cununi de glorie, tot așa se primesc martirii în patria cerului.

Așa credeau și așa mărturiseau ei, până la martiriu și până la moarte.

Proba focului, a jertfei și a morții, este cel mai obișnuit și mai bun mijloc prin care se impune îndreptarea morăvurilor, se verifică sinceritatea oamenilor și se asigură triumful idealurilor, de la Avel cel drept, ucis de ura lui Cain și până astăzi. Ilie Proorocul e prigoniț, Isaia herestruit, Ioan Botezătorul a primit în temniță tăerea capului; Petru e răstignit cu capul în jos, Pavel moare prin tăerea capului, Ștefan e ucis cu pietre... Mântuitorul dacă nu s'ar fi răstignit poate că nu ar avea cult universal, biserici, apostoli și martiri în toată lumea.

Sângele martirilor e sămânța creștinilor și semnul celui mai frumos, celui mai sincer și mai de otat apostolat. — Scoateți apostolatul și martiriul din istorie și din religie, din calendare și din cărțile de școală, și vedeți ce mai rămâne..

Biserica are cultul martirilor așa după cum neamurile își au cultul eroilor și al oamenilor mari. Cununile muceniciei lor sunt cele mai strălucite coroane de glorie și cele mai frumoase exemple de urmat.

Din viața, apostolatul și martiriul mucenicilor creștini noi scoatem o mulțime de învățături, dar dacă învățăm numai să fim *creștini buni*, este de ajuns. Căci a fi creștin bun înseamnă a fi un mic apostol al Evangheliei; înseamnă a crede, a spera, a iubi, a urma pe Hristos; a-L descoperi și a-L vesti și altora, cu hotărâre, până în pânzele albe. Câtă deosebire este între creștinul bun,

— care îndeamnă și învață pe semenii săi să se roage, să mărturisească adevărul, să țină poruncile, să fie serioși, morali și religioși, — și omul rău care învață pe alții să injure, să mințească, să glumească de toate cele sfinte și să facă toate fărădelegile!..

Fiecare creștin e chemat să fie un vânător de oameni, un mic pescar, un mic apostol, care să câștige pentru împărăția lui Dumnezeu *cel puțin un suflet*, cu obligația ca și acela să câștige altul ș. a. m. d. Cu astfel de creștini luptători, în foarte scurt timp bisericile ar fi neîncăpătoare pentru mulțimea închinătorilor.

Doamne, și ce bucurie să poți spune: Am scăpat și eu un suflet dela moarte (Iac. 5, 20), am făcut și eu pe un frate sau soră, un neam sau un vecin, să îmbrățișeze și urmeze Evanghelia și pe Hristos cu sinceritate și până la sfârșitul vieții!..

Dacă noi ajutăm scopul Bisericii, care este să convertească pe toți păcătoșii, să scape din mizerie și dela moarte pe cei pierduți, atunci facem și noi apostolat, ne împlinim datoria de buni creștini; atunci suntem creștini buni, creștini apostoli, creștini cu râvnă sfântă, creștini care slujesc Domnului cu gura, cu inima și cu toată ființa lor, până la martiriu, ca și sfântul Ștefan.

— „*Pentru rugăciunile sfântului apostol, întâiului mucenic și arhidiacon Ștefan, Milostive, curățește mulțimea păcatelor noastre*“ . . . II. V. F.

*

La Anul Nou, se poate vorbi despre datorința creștinului de a veghea neconținut asupra vieții sale.

Viața se poate asemăna cu o cale pe care trecem. Inceputul unui nou an este un popas. Poposind, te gândești la anul ce-a trecut. Ce iute a trecut! Cu fiecare an, cu fiecare zisau ceas, ori clipă ce trece, ne apropiem tot mai mult de sfârșitul călătoriei, de moarte. Zilele anilor noștri trec. Singuri ne dăm seama, însă, că nu este indiferent cum trec: încărcate de păcate, șterse și pline de nepăsare, sau împodobite cu roadele faptelor bune. Singuri ne dăm seama, că nu putem lăsa să treacă această viață a noastră imposibilă, ca animalele.

*

Dintre toate creaturile văzute ale lui Dumnezeu, noi oamenii singuri suntem înzestrați cu libertate și judecată. Putem face orice voim, dar și suntem *răspunzători de ceea ce facem*, tocmai de aceea, că pe lângă libertatea voii avem și judecată. Omul singur se poate privi în conștiința sa ca într-o oglindă și se poate judeca singur pe sine și se poate coborî în adâncul inimii sale și se poate controla în gânduri și în fapte.

Cu atât mai vârtos, Dumnezeu cel a toate știutor poate, prin urmare, să cunoască chiar fie-

care gând, în fiecare clipă al fiecărui om. El înregistrează, ori mai bine zis: sesizează totul. Viața dela dânsul o avem și lui trebuie să-i dăm socoteala despre felul cum am întrebuițat-o, întocmai ca slugile, care au primit dela stăpânul lor talanții, ca să-i chivernisească (Mat. 25.19). Putem trăi viața cum ne place, dar avem să dăm seama de ea: *suntem răspunzători în fața lui Dumnezeu pentru fiecare clipă trăită*. Așa citim: „*Bucură-te, tinere, în tinerețea ta, fii cu inimă veselă cât ești tânăr, umblă pe căile alese de inima ta și plăcute ochilor tăi; dar să știi că pentru toate acestea te va chema Dumnezeu la judecată*” (Ecles. 11, 9). „*Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău*” (Ecles. 12. 14 — vezi și Mat. 12. 36). „*Deci dar fiecare din noi va da seama de sine înaintea lui Dumnezeu*”. (Rom. 14, 12).

Pe ceasornicul unei școli de preoți erau scrise cuvintele: „*Trec și se socotesc*”. Intr’adevăr, sunt trecătoare orele vieții omenești. Dar se și socotesc. Pentru fiecare oră, pentru fiecare secundă, va trebui să răspundem înaintea lui Dumnezeu. De aceea ne îndeamnă Apostolul, zicând: *Socotiți, dreptăcea, cum să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, că zilele rele sunt*” (Efes 5, 15-16).

Aceasta înseamnă că la așa o răspundere mare, ce-o avem în fața veșniciei, se cere și o grijă mare. *Creștinul e un străjer neadormit al fiecărei clipe din viața sa*. Inima lui e o cetate necentenit asediată. Straja trebuie să fie mereu trează! Iată ce înseamnă a răscumpăra vremea: a fi mereu treaz asupra vieții tale, a veghea asupra ta însuși. Așa-i îndemna Mântuitorul pe ucenicii săi: „*Privegheați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită, căci duhul e orânduitor, dar carnea este neputincioasă*” (Mat. 26, 41). Și nu numai în noaptea în care aștepta Iisus ca să fie prins a răsunat acest îndemn, și nu numai pentru acea vreme de grea cumpănă și doar pentru apostolii adormiți, ci și pentru noi, și pentru aceste vremi. Intreaga Scriptură este un îndemn la priveghere: „*Luăți seama la voi înșivă*” (Lc. 21, 34). „*Ferice de cel ce priveghează și își păzește hainele, ca să nu umble gol*” (Apoc. 16, 17). „*De aceea să nu dormim, ca și ceilalți, ci să veghem și să fim treji*”. (I Tes. 5, 6, vezi și I Pet. 5. 8). Viața înseamnă priveghere în orice moment.

Un împărat ce avea un fiu foarte rău, văzând că nu mai e niciun mijloc și nicio nădejde de îndreptare, îl osândi la moarte. Însă în timpul răgazului de trei luni până la executare, ce-i fusese acordat, tânărul dovedi căință adâncă: S’a îndreptat de frica morții. Fără să-i spună, tatăl său i-a ridicat osânda, nu însă fără să-i fi dat o

bună lecție. Anume, îi încredință o cupă (pahar) plină, ochiu, de untdelemn, cu porunca să o poarte, făcând înconjurul orașului. Doi ostași cu săbii în mână l-ar fi ucis pe loc, îndată ce ar fi vărsat pe jos măcar o picătură din conținutul cupei. Tânărul pleacă, urmat din scurt de cei doi înfricoșați însoțitori, și străbătu ulițele orașului, mergând cu mare grijă, iar târziu de tot se întoarse la palat, fără să fi vărsat o picătură măcar.

— Spune-mi, fiule — îl întreabă împăratul — ce ai văzut străbătând orașul?

— Nimic, tată — răspunse el. Nu mi-am ridicat ochii dela untdelemnul din cupa ce o purtam.

— Bine, — zise tatăl — învață de acum ce înseamnă să veghezi asupra ta însuși. Păstrează-ți totdeauna sufletul în mână, ca pe un vas sfânt, spre care fără încetare să-ți îndrepti ochii. Fii cu luare aminte la fiecare din faptele tale, așa cum ai fost cu grijă la fiecare din pașii tăi, azi în oraș... (După N. Criveanu: Puterea unui copil.)

Plida aceasta atât de apropiată de adevăr, parcă ar fi o exemplificare a cuvintelor Psalmistului: „*Voiu priveghea asupra căilor mele, ca să nu greșesc... că străin sunt înaintea ta (Doamne) și pribeag, ca toți părinții mei*” (Ps. 38, 1 și 17). Această priveghiere începe dela cele mai puțin însemnate lucruri din viața noastră, dar nu se mărginește numai la ele.

Și după cum nici o pasăre nu cade fără știrea lui Dumnezeu (Mat. 10. 29), tot așa nici cea mai neînsemnată faptă a noastră nu trece neobservată de cel Atotștiutor. Avem în mâinile noastre, ca fiul acela de împărat, inima noastră și mântuirea ei. Răspundere mare. *Deci la o răspundere mare, grijă și mai mare*.

Un poet german scrie într’o poezie a sa, că ascultându-și bătăile inimii, parcă aude înăuntrul său un tâmplar care la fiecare bătaie a inimii ciocănește, clipă de clipă, la sicriul poetului, pe care-l va isprăvi, cu o ultimă lovitură de ciocan, atunci când și inima va svâcni în cea din urmă bătaie a ei...

Să ne gândim bine la acest lucru, acum în pragul anului 1943. Cu fiecare bătaie de inimă, și cu fiecare tic-tac de ceasornic, ne apropiem tot mai mult spre moarte. Să ne dăm seama că în felul acesta ne apropiem tot mai mult de răspunderea cea mare. „*Tu dormi, — scrie sf. Vasile cel Mare — timpul, însă, te târăște la vale. Toți oamenii ne găsim alergând pe un drum oarecare, fiecare din noi grăbindu-se cât se poate de repede către sfârșitul lui*.” Poți tu, iubite frate, să privești cu nepăsare, această goană a ta spre moarte? Ești tu o frunză purtată de vânt și de valuri? Măcar pe mine mă’nspăimântă nepăsarea incali-

ficabilă a atâtor oameni în zilele grele de azi, când pedeapsa lui Dumnezeu ne-a ajuns. De multe ori îți vine să crezi că cineva le-a luat mințile. Nepăsarea aceasta este cel mai monstruos viciu, care duce sigur la pierzare! Acum este ca pe vremea lui Noe: „mâncau, beau, se'nșurau și se măritau“ (Mat. 24, 38), până ce i-a cuprins popoul!

Suntem răspunzători pentru viața noastră. În voia noastră stă și mântuirea și osânda. Poate aceasta să ne lase nepăsători? Să ne cercetăm cu grijă, și să stabilim pentru cine am trăit până acum, și să ne tragem seama pentru cine vrem să trăim în viitor. În fiecare seară cercetați-vă faptele de peste zi și *fiți străjerul neadormit al propriei voastre mântuiri.* B.

Cărți

Sf. Ioan Hrisostom: Cuvântări la Praznice Impărătești. Traducere de Pr. D. Fecioru București. Tipografia Cărților Bisericești, 1942.

A apărut și numărul 5 din „Izvoarele Ortodoxiei“, colecție de traduceri din „cele mai de seamă opere ale sfinților Părinți“, inițiată în 1938 de către doi harnici și eminenți osârduitori în lucrul Domnului: Preoții Al. Căciulă și D. Fecioru.

Din pricina greutăților precuniare, lucrul a mers destul de încet. Cum treaba editurii a trecut de acum în grija „Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe“ (Str. Antim 29, București VI), să nădăjduim că în viitor tipăriturile se vor face cu mai mult zor și spor.

În orice caz, cât s'a tipărit, bun lucru s'a făcut. Sunt tot opere menite să învioreze gândirea și viața creștină, prin bogata și strălucita viață și gândire patristică.

Ultima lucrare ne înfățișează 16 *cuvântări la praznicile împărătești*, datorite sfântului Ioan Gurădeaur. Două sunt la Nașterea Domnului, una la Botezul Domnului, trei despre trădarea lui Iuda, trei despre crucea Domnului, una despre învierea morților, două la sf. Paști, una la Înălțarea Domnului două la Rusalii și una la Dumineca tuturor sfinților.

În cuprinsul lor doctrina creștină și exegeza biblică se împletesc cu darul și avântul celui mai mare orator al Bisericii Răsăritene. Iată câteva din ideile cuvântărilor dela Nașterea Domnului:

Dumnezeu s'a arătat pe pământ în trup și a petrecut cu oamenii. Să ne bucurăm, să ne veselim și să ne minunăm.

— „Gândește-te ce lucru mare este să vezi soarele coborînd din ceruri și alergând pe pământ și slobozind razele sale tuturor celor de aici; și dacă s'ar întâmpla aceasta cu un astru ceresc,

ar trebui să se spăimânte toți cari ar vedea. Gândește și socotește acum ce mare lucru este să vezi pe Soarele Dreptății că sloboadă din trupul nostru razele sale și luminează sufletele noastre“.

Mulți dintre păgâni și iudei rîd batjocoritor când aud că Dumnezeu s'a întrupat, așa după cum rîd și copiii uneori când le vorbim despre lucruri serioase. Dar rîsul lor nu este o dovadă de cumișenie ci de ignoranță, pentru că defăimează ce ar trebui să venereze și cinstesc ce ar trebui să înlăture, idolii. Și e învederat că după cum soarele nu se spurcă deși atinge cu razele sale lucruri murdare, tot așa Soarele Dreptății Stăpânul lumii când a venit în trup nu s'a pângărit, ci tot curat și sfânt a rămas.

Iisus Hristos s'a născut Dumnezeu din Dumnezeu și om din Fecioară, ceea ce nu se cercează, ci se crede.

— „Că Fecioara a născut, astăzi știm; că Dumnezeu a născut, în afară de trup, cred; dar felul nașterii am învățat să-l cinstesc în tăcere și n'am primit îngăduința să-l iscodesc prin cuvinte. Cu privire la Dumnezeu nu trebuie să dăm atenție la firea lucrurilor, ci să credem în puterea celui ce le săvârșește. Este o lege a firii ca femeia să nască când este unită prin căsătorie. Dar când Fecioara, care nu cunoaște căsătoria, naște și iarăși se arată fecioară, atunci lucrul este mai presus de fire. Să se iscodească așa dar ceea ce este potrivit firii, dar ceea ce este mai presus de fire să se cinstească în tăcere“...

Cel sfânt, Dumnezeu „se cuvenea să se nască printr'o naștere curată și sfântă, deoarece acesta este cel ce a plămuit pe Adam din pământ virgin, iar din Adam, fără de femeie, a făcut femeie. Și după cum Adam a dat naștere la femeie fără de femeie, tot astfel și azi Fecioara a născut bărbat fără de bărbat... Nevătămat a rămas Adam și după luarea coastei; nepângărită a rămas și Fecioara după nașterea pruncului“.

Venirea Fiului în trup omenesc s'a făcut de o parte pentru a nu insulta plămădeala din care a fost făcut Adam, iar de altă parte pentru a-l mântui.

— „...Din pricină că omul, prin înșelăciune, a ajuns unealta diavolului, pentru aceasta a luat însuși templul însuflețit înșelat, ca prin legătura lui cu Creatorul să-l smulgă din prietenia cu diavolul“.

La sărbarea nașterii Domnului trebuie să venim curați și cuminecați. Atunci când un împărat ne invită la masă, ne apropiem cu frică, sfială și cutremur. Cu atât mai mult se cuvine să venim pregătiți, când ne apropiem de masa la care ne chiamă Dumnezeu. Cel mai mare dispreț este să ne apropiem de Dumnezeu întinați.

Se poate grăi mai frumos, și sfat mai bun?...

Invităm din nou Cucernica preoțime să se înscrie la colecția „Izvoarele Ortodoxiei”, în care se cuprinde și se publică tot ce are literatura patristică mai de preț și mai original.

Informațiuni

■ **Sărbători fericite și pace bună dorim tuturor colaboratorilor și cetitorilor noștri, din toată inima.**

■ **Sărbătorile datinelor de Crăciun s'au organizat și anul acesta în toată țara, în toate școlile și întreprinderile, cu programe foarte bine pregătite.**

În Arad s'au distins toate liceele, în frunte cu liceul „M. Nicoară”, precum și organizația „Muncă și Lumină” de sub conducerea d-lui prof. L. Buzdug, care a organizat o mare sărbătoare în sala Teatrului Comunal, cu un program foarte bogat, în cadrele căruia a vorbit P. C. Prot. F. Codreanu despre „Datinele strămoșești”.

Academia Teologică a făcut sărbătura la Palatul Cultural, Joi în 17 Dec. c. în sala de expoziții, în cadrele căreia P. C. prof. Petru Bancea a ținut conferința cu subiectul: „Colindele, element de afirmare națională”. Studentul T. Dârlea și corul studenților condus de stud. Căvășdan au cântat mai multe colinde frumoase.

La toate sărbătorile a participat un public foarte numeros.

■ **Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, prin decretul și regulamentul semnat de I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului și publicat în Telegraful Român Nr. 50/1942, a fost reorganizată în grad egal cu Facultățile de Teologie și înzestrată cu dreptul de-a elibera diplome de licență. Are zece catedre, trei conferințe și două asistențe. Pe lângă condițiile titlurilor de doctorat și de lucrări, niciun profesor sau conferențiar nu va fi titularizat nehirotonit, nici dacă nu are nume bun, nici dacă e oprit de impedimente canonice dela hirotonie.**

Ca studenți se înscriu numai absolvenții de seminarii și de licee teoretice.

Obținerea titlului de licență se face după examenele celor patru ani de studii, după lucrarea și aprobarea unei teze de licență și după susținerea tezei și a patru pozițiuni cu subiecte controversate, în fața unei comisii examinatoare, ca și la Facultăți.

„Absolvenții celorlalte Academii Teologice ortodoxe vor putea obține titlul de licențiat în Teologie dând examen la materiile catedrelor

deosebite de ale acelor Academii și satisfăcând prescripțiile examenului de licență” (art. 43, al II).

■ **„Fericirea” este a cincea și ultima meditație religioasă în serie, pe care a ținut-o P. C. Prof. Dr. P. Deheleanu Sâmbătă la 19 Dec. c. în sala de expoziții a Palatului Cultural.**

„Fericirea, a spus Părintele Deheleanu, e starea sau bunăstarea de a poseda un bun superior și necesar”. O întâlnim pretutindeni și totdeauna ca o poruncă și scop al vieții, și ca un așezământ și destin dela Dumnezeu. Omul a fost creat pentru a fi fericit, împlinind voia și cuvântul lui Dumnezeu.

Întâlnim clipe de fericire în frumusețea naturii, în căminul familiei, în societate, în tinerețe și bătrânețe și mai presus de toate în religie.

Libertatea omului e fericire; însăși viața este o fericire, pentru cei ce știu s'o prețuască.

Nefericirea nu e totdeauna justificată. Ea de multeori are și o parte bună: face prin contrast mai dorită fericirea și arată trebuința fericirii și binefacerea consolării.

Omenirea totdeauna a căutat fericirea, dar prea adeseori și-a închipuit-o în lucruri false: în plăceri, averi, măririi ș. a. toate trecătoare.

Fericirea adevărată se arată prin creștinism, în Predica de pe Munte, de către Mântuitorul.

Există fericire și pe pământ, dar aceasta e fragmentară. Fericirea veșnică e cea viitoare, cerească. Creștinismul nu condamnă bucuriile curate ale vieții pământești. Iisus n'a dorit fețe posomorite și triste. El osândește numai răsul nebunesc, răsul din ură sau răutate și batjocura adevărului și a virtuții.

Fericirea adevărată se câștigă prin luptă și prin împlinirea voii lui Dumnezeu.

— „Feriți-vă ceice ascultă cuvântul lui Dumnezeu...”

Fără fericire viața n'ar avea niciun sens. Omul e dator să trăiască o viață adevărată și să tindă după o fericire adevărată.

Atât subiectul acesta, cât și subiectele meditațiilor anterioare, au fost studiate cu adâncă pătrundere psihologică și predate cu liniștea omului stăpân pe sine și pe ideile pe care le comunică.

Noi le-am schițat aci numai foarte pe scurt și cu greu. Frumusețea și valoarea lor, însă, se pot aprecia numai ascultându-le, sau cetindu-le.

Școala de Duminică

Program pentru
Duminică din 3 Ianuarie 1943

1. *Rugăciune*: Tatăl nostru (rostit).
2. *Cântare comună*: „Mărire. Binecuvintează suflete al meu...” (Antifon I).

3. *Cetire* și tâlcuire din Sf. Scriptură, despre: a) Inaintemergătorul prezis (Isaia 40, 3-4; Malahia 3, 1; 4, 5; Marcu 1, 2-8); b) nașterea lui *Ioan Botezătorul* (Luca 1, 5-80); c) viața și activitatea (Matei 3, 1-17); și d) moartea lui (Matei 14, 1-12).

4. *Apostolul zlei* (2 Tim. 4, 5-8), cu îndemnuri de statornicie în mărturisirea lui Iisus Hristos.

5. *Cântare comună*: „In Iordan botezându te Tu, Doamne...” (Tropar); și: „Mântuește Doamne, poporul Tău...”

6. *Cetire* despre: a) „Botezul lui Ioan și botezul creștin”; b) „Peatru ce s'a botezat Iisus Hristos”. (A se vedea: „Calea Mântuirii” din 3 Ianuarie 1943).

7. *Învățătură despre apa sfințită*. (A se vedea „Biserica și Școala” Nr. 53 din 29 Dec. 1940 și Nr. 1 din 5 Ian. 1941).

8. *Intercalații*. (Eventuale poezii religioase.)

9. *Cântare comună*: „Fie numele Domnului binecuvântat...” (de 3 ori).

10. *Rugăciune de încheiere*: Rugăciunea 1 dela Vecernie (A se vedea în Liturghier).

Instrucțiuni

a) Fiecare *rugăciune* începe cu facerea semnelui sf. Cruci. Rugăciunile vor fi rostite de către preot, răspicat, pentru a fi înțeles, și chiar ținut în minte, fiecare cuvânt. Credincioșii vor asculta rugăciunea stând în picioare.

b) Înainte de a se învăța o *cântare*, preotul va analiza textul ei în toate amănuntele, dând cuvenita explicație asupra: conținutului, a ocaziunii când se cântă, și, eventual a compozitorului. În felul acesta se va deștepta interesul credincioșilor pentru acea cântare.

Cântările vor fi predate, la caz de nevoie, de către cântărețul bisericesc cel mai iscusit, ținându-se strict de melodiile puse pe note de Dl. Trifon Lugojan, cu aprobarea Episcopiei, între anii 1939-42.

c) *Cetirile*, atât din V. cât și din N. T., au ca scop scoaterea unor învățături de credință sau de viață morală și reținerea lor în minte. De aceea se va face o parafrază a locurilor ce se cer lămurite. Se pot face și discuții cu caracter apologetic asupra punctelor mai însemnate. Întâmplările din V. T., care de obicei sunt tipuri ale celor din N. T., vor fi totdeauna aduse în legătură cu istoria mântuirii, împlinită prin Iisus Hristos.

d) Alternarea rugăciunilor dela începutul și sfârșitul întrunirii are de scop să arate credincioșilor bogăția neasemuită de rugăciuni duhovnicești, pe care o are Biserica noastră.

Nr. 5472/1942.

Comunicate

Pentru ocrotirea fiilor Țării, cari și au vărsat sângele pentru reîntregirea hotarelor, Domnul Mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a hotărât clădirea unui impozant „Palat al Invalizilor”, în care vor fi adăpostiți și îngrijiți, în condițiuni optime, toți mutilații eroi, cari, dacă ar fi lăsați fără aceasta asistență, ar fi expuși să-și ducă restul zilelor în condițiuni umilitoare și degrabante.

„În acest palat fiecare grup de mutilați își va avea apartamentele sale special amenajate. Camerele, obiectele necesare uzului zilnic, băile, scările, ascensoarele, manipularea ușilor și a ferestrelor, toate vor fi echipate cu instalații electrice, mecanice, acustice sau optice, pentru a putea fi acționate de oricare mare mutilat, asfel încât să simtă cât mai puțin lipsa ochilor, a mâinilor sau a picioarelor. O secție specială se va ocupa cu reeducarea invalizilor și pentru ca aceștia să aibă timpul și spiritul ocupate, vor avea posibilitatea să muncească aci — cât de neînsemnată ar fi munca lor. Se vor creea astfel birouri, ateliere, ferme, exploatari agricole, etc...”

Suntem convingși că toată suflarea românească este și va fi pătrunsă de însemnătatea și va înțelege largă umanitate a acestei înfaptuiri și nimeni nu se va substra de la îndatorirea morală, de a și da contribuția cât mai generoasă, pentru ridicarea și apoi întreținerea acestui „Templu al Recunoștinței Naționale”.

Cucericii Preoți sunt invitați să țină cuvântări în biserică și să îndemne poporul să subscrie pentru „Palatul Invalizilor”, premergând ei cu exemplul, subscriind fiecare — cel puțin — 10% din salariul lor lunar.

Sumele de bani vor putea fi trimise fie prin C.E.C. dela fiecare oficiu postal, în contul Nr. 12.605, sau prin mandat postal, pe adresa Palatul Invalizilor, București, str. General Angelescu Nr. 140.

Despre rezultat, la o dată ulterioară, Ni se va raporta prin oficiile protopopești.

Arad, la 14 Decembrie 1942.

† Andrei
Episcop.

2-2

Nr. 5445-1942.

Satisfăcând invitării Prefecturii Județului Arad Nr. 4266-1942 privitor la ajutorarea marelui mutilat Milancu Ilie din Păuliș, Sf. Episcopie dă autorizație Cucernicilor Preoți ca de Sfintele Sărbători să poarte *un tas* cu această destinație.

Sumele colectate în acest fel vor fi trimise pe adresa Prefecturii Județului Arad pentru Consiliul de Patronaj, până la data de 31 Decembrie 1942.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 19 Decembrie 1942.

† Andrei
Episcop.

Prof. Caius Turicu,
consilier ref. eparhial.

NOU!

NOU!

ILARION V. FELEA DUHUL ADEVĂRULUI

— 88 —

Schite și predici
pentru toate Duminecile
și sărbătorile de peste an.
Pagini XVI+528. — Prețul: 300 lei.

Diecezana, Arad 1942.

Cuprinsul revistei „BISERICA ȘI ȘCOALA” din anul 1941.

(Cifrele arată paginile).

I. Cuvinte alese.

Andrei Episcopul Aradului: An nou — nădejdi noi 1-2; Cuvântare 17-18; Cuvântare 25; Pastorală de sf. Paști 121-3; Cuvântare la deschiderea Adunării Episcopale 169-71; Pastorală pentru Imprumutul Reîntregirii 269-70; Cuvântare la deschiderea cursurilor dela Academia Teologică 336; Pastorală și pomicultura (cuvântare la deschiderea cursurilor de pomicultură) 237; Pastorală de Crăciun 421-3.

Antonescu I. Mareșal: Apel către Basarabeni și Bucovineni 246-7; Apel pentru Imprumutul Reîntregirii 274; Ajutorul de iarnă 397.

Antonescu Mihai Prof.: Misiunea imperială a Românilor 245-6.

Nicodim Patriarhul: Pastorală pentru iubire și unire 49.

Nicolae Mitropolitul Ardealului: Săptămâna împăcării 123-4; Din Pastorală de sf. Paști 137-8; Din cuvântarea roșută la instalarea P. S. Veniamin Nistor 293-4.

Nicolae Episcopul Oradiei: Din Pastorală de sf. Paști 138-9.

Rosetti Al. R. ministrul Culturii Naționale și al Culetelor: Cuvântarea roșută la deschiderea Sf. Sinod în 5 Iunie 1941 p. 194-5.

Vasile Episcopul Timișoarei: Din Pastorală de sf. Paști 139.

* * Chemarea Inalților Ierarhi ai Ardealului către poporul Basarabean 295.

* * Rugăciune pentru vremea războiului sfânt împotriva bolșevismului 293.

II. Studii, articole, probleme, poezii.

Ageu Ioan: Arta, factor educativ în învățământul religios 374-7; Mitropolitul Andrei Șaguna preot model 389-91.

Bălănescu Akdal: Pre Tine Te slăvește 54; Cuvântări creștine 182; 198; Adevărul și minciuna 311-12.

Budai Alexandru: Adevăruri ale lui vierii Domnului 128-9; Creșterea și educarea tineretului 288-90.

Bogdan P. Pr.: Păpa Tanda redivivus 177-8; S'au dus cei fără Dumnezeu 317-18.

Bodârlău T. Pr.: Autoritatea și supunerea în educația religioasă 391-2.

Bușiu Ioan Pr.: Autoritatea și supunerea în educația religioasă 406-8.

Codreanu F. Prot.: Taina conștiinței 10-11, 18-20, 26-28; Remușcări în literatura veche 42-3, 50-1, 58-60; Remușcări în literatura modernă 124-8, 139-42, 146-9; Cercetarea școlărilor acasă 154-6; Prețuții prețul răscumpărării 225-6; Maica Vieții și maica morții 270-1; Sănătatea sufletului popular 309-10; O carte la an 333-4; Dirtr'o scisoare dela Odessa 349; Eugenia creștină 373-4.

Cimpoieș N. Pr.: Poziția credinciosului la mântărire 67.

Crețu Gh. I.: Cântec pentru moarte (poezie) 197; Cântec valah (poezie) 273.

Ciubandău Gh. Dr.: Biruința culturală a Bisericii ardelenice 82-3;

Ciubandău P.: Mistica națională și creștină 381-2.

Cuznețov A. Pr.: Pe drumurile Basarabiei 237-8; *Draia T. Pr.*: † Ștefan Rusu 116-17.

Debelean P. Pr.: Apusul hidrei 249-50; Prețul și disprețul vorbei 318-19; Oficiul și Fondul național pentru ajutorarea familiilor 366-8.

Emandi Lucian: Caracter și sinceritate 178-9; Doruri neimplinite (poezie) 392.

Flelea Il. V. Pr.: Doleanțele Academiei de Teologie 9; Cercetarea bisericii 83-4; Datorile simole 57; Educația sincerității 65; Precții în politică 73; Pentru slava Ortodoxiei 81; „Creștinismul românesc” 89-90; Instalarea dela Timișoara 97; Pacea confesională 107-8; Educația pietății 113-14; Religia în școală și societate 153-4; Pentru reforma învățământului religios 161-2; Duhul adevărului 185-6; Tainele întunecului 193; Războiul sfânt împotriva bolșevismului 209-10; Mâna lui Dumnezeu în istorie 257-8; Ortodoxia sufletului popular 301-2; Cum se învață Catehismul? 303; Cateheții și Catehismul 319-20; „Biete cuiburi păcătoase” 371-2; Universitatea creștină în România nouă 397-9; Religia strămoșilor 405; Mângăiați, mângăiați, poporul 413.

Floruțiu R. T.: Ziua muncii 145-6.

Iov D.: Icoana 74-5.

Lungu Șt. Prot.: Glasul celui ce strigă în pustie 2; Probleme actuale 11-12; Fericirea omenească 302.

Lițiu Gh. Pr.: Examenul de conștiință în viața spirituală 105-6; Profetism neotestamentar 234-5; Problema colportajului 295-7.

Moșiu Gh.: Singurătate și vocație 342-3; Stropi din cascada vieții 423.

Moșiu Aurel: Credință și civilizație 41-2.

Mihuțiu Viorel Pr.: Bucurii duhovnicești 325-6.

Nagbiu Iosif E.: Pentru răspândirea cărți religioase 196-7.

Petrila I. Preot: Problema suferinței 286; Zidirea cea nouă 341-2; Sărbătoarea împăcării 424.

Popa R. Pr.: Apa sfințită 34; Salarizarea preoțimii 13; Amănunte în legătură cu salarizarea clerului 35; Majorarea procentului la salarizarea clerului 167-8; Luminări și candelă aprinse în biserică 188-9; Selecționarea valorilor 217; Muncă și răsplată 304-5; Noile norme de salarizare a clerului 350-1; La peștera Vifleemului 424-5.

Rudneanu Const.: Culte streine în Dacia 162-4; Ortodoxia 218-19; Emigrația rusă, aspirațiunile ei politice și religioase 225-7; Magii din Orient 425-6.

Sărac T. Pr.: Fecioară Marie (poezie) 92; Indură-Te Iisuse (poezie) 108; Al nostru ești (poezie) 188; Doamne, astăzi Ție (poezie) 228.

Șiclovan S. Prof.: Păstorul de suflete cu zel apostolesc 114-6; Cuvântare la încheierea cursurilor dela Academia Teologică 201-2; Folosirea timpului 210-12; Păstorul de suflete cu zel apostolesc 382-3.

Sfetcu Marin Pr.: Un imperativ al vremii 336-7; Ce cred evreii și ce credem noi 359-60; Sfințenia și dragostea 400-1.

Triponescu I.: Reîntoarcere 53; Plecăm la altare 203-4.

Turicu C. Prot.: Institutul biblic 233-4.

Țândrău Nic. Prof.: Răspunderea mirenilor 365-6.

Tudor Demian Pr.: Anima est naturaliter christiana 285-6.

Vărtăciu I.: Graiul altor vremi 12.

Vișoiu Horea Pr.: Primejdia jidovească 212-13.

Veștemeanu D.: Apostazia Anglicană 347-8.

III. Predici, schițe, cuvântări, meditații.

† *Andrei*: Despre ce să predicăm? Duminecă după Botez: despre Împărăția lui Dumnezeu 5-6; Duminecă 19 Ian. 1941: Cum să se poarte creștinul ca cetățean al Împărăției lui Dumnezeu 13-14; Duminecă 26 Ian. 1941: despre „omul cel nou” renăscut în Iisus Hristos 21-22; Sf. Trei Ierarhi: despre cultul sfinților; Întâmpinarea Domnului: despre creșterea religioasă a copiilor

29-30; Dumineca Vameșului și a Fariseului: despre păcatul mândriei și virtutea smerenției 36-37; Dumineca fiului rădăcit: despre păcat și pocăință 45-6; Dumineca lăsutului de carne: despre judecata din urmă 53-4; Dumineca lăsutului de brânză: despre faptele bune 61-2; Dumineca I din post: despre cinstirea icoanelor 68-9; Dumineca II din post: despre post 76-7; Dumineca III din post: despre rugăciune 83-4; La Bunavestire: Maica Domnului, ca model pentru femeia creștină 84-5; Dumineca IV din post: despre necesitatea mărturisirii 92-3; Dumineca V din post: despre sf. împărtășire 101-2; Dumineca Florilor: despre slava lumescă și slava cea dela Dumnezeu 108-10; La Paști: - despre înviere 117-8; Sf. Mucenic Gheorghe: Pentru ce suferă și dreptii 130; Dumineca Tomii Mărturisirea credinței în învierea lui Iisus Hristos 13-1; Dumineca Mironosițelor: despre cultul morților 142-3; Dumineca Slăbanogului: despre purtarea creștinului în vreme de boală 149-50; Dumineca Samaritencei: despre închinarea în duh și adevăr 156-7; Sf. Constantin și Elena: despre lupta pentru împărăția lui Dumnezeu; Dumineca Ombului: despre orbia sufletească 164-6; Înălțarea Domnului: despre cinstirea Eroilor; Dumineca sf. Părinți: despre datoriiile părinților față de copii 172-4; Dumineca I zi de Rusalii: despre Duhul Sfânt și lucrările lui; Luni II zi de Rusalii: despre Biserica 179-81; Dumineca I după Rusalii: despre sfinți și urmarea lor 188-9; Dumineca 2 după Rusalii: despre preoția creștină 195-6; Nașterea sf. Ioan Botezătorul: despre persoana și rolul sf. Ioan Botezătorul; Dumineca 3 după Rusalii: despre bogăție 204-6; Dumineca 4 după Rusalii: despre credință 212-13; Dumineca 5 după Rusalii: despre diavol și lucrările lui 220-1; Dumineca 6 după Rusalii: despre ținta vieții omenești 228-9; Dumineca 7 după Rusalii: despre nădejdea creștină 237-8; Dumineca 8 după Rusalii: despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu; Dumineca 9 după Rusalii: despre minuni 252-4; Adormirea Maicii Domnului: Cultul Maicii Domnului; Dumineca 10 după Rusalii: despre iubirea creștină 262-4; Dumineca 11 după Rusalii: despre iertare și împăcare 273-4; Tăierea capului sf. I. Botezătorul: despre păcatul omuciderii; Dumineca 12 după Rusalii: despre sfaturile evanghelice 280-2; Dumineca înaintea sf. Cruci: despre iubirea lui Dumnezeu către lume 290-1; Dumineca 19 după Rusalii: despre iubirea aproapelui 320-31; Dumineca 21 după Rusalii: despre cuvântul lui Dumnezeu 328-30; În 14 Octombrie: Sf. Paraschiva: despre viața acestei curvioase 330; Dumineca 20 după Rusalii: despre Hristos și fînerime 337-8; Sf. Dumitru: despre mucenicia creștină 344-5; Dumineca 22 după Rusalii: despre cinstirea sării 351-2; Sf. Aha Gheli Mihail și Gavril: despre cinstirea Regelui; Dumineca 24 după Rusalii: despre moarte și înviere 360-2; Dumineca 25 după Rusalii: despre milostenie 368-70; Intrarea în Biserică: despre legătura acestui praznic cu Nașterea Domnului; Dumineca 26 după Rusalii: despre primejdiile bogăției 377-9; Dumineca 30 după Rusalii: despre conștiință 384-5; Sf. Nicolae: despre faptele îndurării trupesti și sufletești; Dumineca 27 după Rusalii: despre cinstirea Dumneșii și a sărbătorilor 392-4; Dumineca 28 după Rusalii: despre grija pentru suflet 401-2; Dumineca înaintea Nașterii Domnului: despre profețiile privitoare la Nașterea Domnului 408-9; A doua zi de Crăciun: despre Temeiul cultului Maicii Domnului; Sf. Ștefan: despre mucenicie, ca una din pricinile răspândirii creștinismului; Dumineca după Nașterea Domnului: despre biruința creștinismului în lume 416-19.

Creangă-Popescu (Badet): despre rugăciune 85-6.
Cuznețov A. Pr.: Prin multe neazuri 408; Ziua Nașterii Domnului 428.

Felea Il. V. Pr.: Despre ce să predicăm?: La Anul nou: despre omul cel nou 340-1; Dumineca înainte de Botez: despre taina sf. botez 431-2.

Florea T. Pr.: Despre mărturisirea păcatelor 98-100.
Guzu V. St.: Călătorie 108; Lângă piciorul Crucii Tale Doamne 116; I: iubști? 219.

Mihuțiu V. Pr.: Predici rostite în Catedrală 20-1, 28-9, 34, 44-5, 52-3, 66-7, 82-3, 90-1; Despre ce să predicăm?: la Nașterea Nas. de Dumnezeu: despre dreapta îndrumare a femeii; La înălțarea sf. Cruci: despre graiul Crucii 297-8; Dumineca după Înălțarea sf. Cruci: despre ubire, suferința și jertfa 305-6; Despre încrederea în Dumnezeu 313;

Măcinic M. Pr.: Fața Ta arată-o peste robii Tăi 61; Perle evanghelice 303-4; Iubiți 310.

Moldovanu Al. Lascarov: Pilde de pocăință 46; Pilde despre faptele bune 62-3.

Perva Gh. Pr.: Când grăești, când ascuți, când împlinești 2-3; Puterea gândului 35-6; Pentru toți 67-8; Împrejurul mesei 75-6; Hristos a pățimit 100-1; Dela Avel la Hristos 106-7; Când veți auzi de războiu 227-8; În căutare de loc curat 311; Iubirea în natură 326-7; Nobila iubite de sine 343-4; Prietenia 351; Iubirea părintească 368; Prietenia socială 383-4.

Popovici Gh. Prof.: Binefaceri care nu costă 13.

Popovici Nic. Dr.: Din cuvântarea dela deschiderea cursurilor dela Academia Teologică 334-35.

IV. Bibliografie.

Bogdan P. Pr.: Conspirația logilor (T. Petrescu) 264.

Ciubandu P.: Cum au dizolvat Evreii cultura europeană. Decăderea dogmelor (Ilariu Dobridor) 133-5.

Debeleanu P. Pr.: Ecclesiastul (N. Neag) 362

Dabu Pavel: Adevăruri vechi pentru zidire nouă (S. Vlad) 370

Felea Il. V. Pr.: Cine este Iisus Hristos? (Pr. I. Herbeiu); Viața viitoare în bocetele românești; Gândirea; Fr. și de Cruce 6; Cranii de lemn (I. I. Moșoi); Studii biblice (Gr. T. Marcu) 14-15; Biserica și Mișcarea legionară (Ilie I. Imbrescu) 22-3; Însușirea sociologică; Cultura creștină 30-1; Amvonul 37-8; Gandirea 47; Rudenia spirituală (I. Petreuță); Anatema (I. Petreuță); Programa de Rugăciuni și cântări 54; Copiii în Biblie (D. Calugăr) 63; Cartea gospodinei (S. Albu); Părintele nostru Antonie cel mare (Nichifor Todor) Cinstirea sfinților (I. Ilie) 69-70; Lega Românească 78; Timpul Transilvaniei 103; Antropologia Paulină (Gr. T. Marcu) 131-3; Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă (I. Matei); Rădăcina sf. Patmă (N. Ioniță); Luceafărul 150-1; Un mar uscris prețios din Bihorul întreinat: Liturghia rului popii Ion din Suiug (Gh. Șerban-Cornilă); Sfătuire către cel ce se spovedește; Biblică Mănăririi Neamului (I. E. Naghiu) 157; Viețile sfinților (Al. L. Moldovanu); Politică religioasă și minoritară a României (O. Gh. bu) 174-5; Măsim și Creștinism (G. I. Iacob) 182; Voevozi și Cneji Români în jud. Arad (O. t. Lucaș) 198; De unde a provenit credința în Dumnezeu (T. Melnicov-Armașu); Un petec de Asie în Europa (T. Albu) 213-14; Anuarul Academiei Teologice „Andreiene” 221; Popa Șapcă (Pr. C. I. Gheorghe) Misionarism și Artă (Pr. Racoveanu Nera); Gh. A. Cuza (C. Nonea); Duh și Adevăr 229-30; Cazanii pentru azi (Pr. Gh. Perva); Culegere de rugăciuni și cântări 244-5; Ștefan Chirilescu (C. Pascu) 346; Calendarul creștinului ortodox (C. Magieru) 348-353; Carte de Rugăciuni pentru tot Românul; Creșterea copiilor; Credințele deșarte (Gh. Didiță); Preotul cu monografist și muzeolog (I. E. Naghiu) 403; Creștinismul și gândirea contemporană (I. Gh. Savin); Contribuția învățătorilor la cooperarea Arădană (I. C. Lascu); Catalogul publicațiilor editate de Arhiepiscopia ort. rom. de Alba Iulia și Sibiu (Gr. T. Marcu) 419-20; Probleme de psihologie religioasă și filosofie morală (Em. Vasilescu), Biserica și Medicina (Dr. V. Gomoiu) 432-4.

Mibiș Terentie: Chemări la Domnul (Al. Lascarov-Moldovanu) 345-6.

Petrila I. Pr.: Și azi strigă Hristos: „Veniți la Mine“ (N. Apostol Il e) 434.

Petreuță I. Pr.: Praznic luminat (P. S. Vasil Lăzărescu) 37; Personalitatea juridică a Bisericii (L. Iacob); Dreptul bisericesc la Facultățile de drept (L. Iacob) 86-7.

Rudneanu C.: Profesorul Ion Lupas (V. Netea); Este Istoria Transilvaniei un studiu inușit (V. Netea) 45-6; Entwicklung der Bevölkerungsdichtigkeit Siebenbürgens während der Jahre 1840-1930 (Tib. Morariu) 110-111; Les Juifs (P. Barbei) 143-4; 265 de zile la Cernăuți sub ocupație boșevică (P. Georgescu) 313-14; Maica Domnului în lumina imnelor liturgice (P. Belu) 385-6; Sacrificiile V. Testament (M. Chirida) 409-10.

Turicu C. Prot.: Sfaturi duhovnicești (G. I. Gibescu); Adventismul (A. Sterghiu) 78; Mărire Ție (A. Rubănescu) 362; Să stăm bine să stăm cu frica (C. Moisiu) 402.

Tudor D. Pr.: Probleme morale religioase (I. Lăncrăjan) 93-4; Studii biblice (T. N. Goită); Preotul și sănătatea poporului (Pr. N. Voniga) 118-9; Moldova gloriilor și a tuturor încercărilor (C. Brânzeu), Jertfa apostolatului preotescc (C. Brânzeu), Ateismul în pământul lui Al. Pilippide (C. Nonea), Revista Teologică 181-2; Necesitatea studiilor istorice și patristice în Biserica ortodoxă (T. M. Popescu) 189-90; Preotul și îngrijirea bolnavilor (Pr. E. Alexa drescu); Catehetul 206; Psihologia credinții (Clement Pavel) 321-22.

V. Misiuni, rapoarte, conferințe preoțești.

B. P. Pr.: Al 9-lea congres al Oastei Domnului 200.

„Dirijor“: Corul din Arad-Pârnea la Lipova 247.

Felea Il. V. Pr.: Misiunile religioase dela Curtici 95; Cercul catihetic din Arad 136; Serbarea interscolară din Arad 158; Desbaterile Adunării Eparhiale 171-2; Procesionile religioase dela Înălțarea Domnului 182-3; Războiul sfânt al României 214-15; Ședința secțiilor unite ale Ven. Consiliu Eparhial 283; Misiunarii bisericii ardeleni 306-7; P. S. S. Părintele Episcop Andrei în Basarabia 314-15; Conferințe catehetice 71.

I. I. Pr.: Conferința pastorală dela Gurah 112.

Iulian Ierom.: Descălțări Cișene în Transnistria 429-9

Lițiu Gb. Pr.: Pelerinajul „Oastei Domnului“ 265; Pelerinajul dela sf. mănăstire H. Bodrog 282-3.

Pahomie C. Ierom.: Aviz despre pelerinajele dela s. hitul „Sf. Gheorghe“ 283-4.

Sumarele Adunării Eparhiale pe 1940/41: 235-7, 242-3, 250-2, 258-61, 271-2, 279, 289.

Turicu C. Prot.: Sfântirea bisericii nou zidite din Lupești 277-9.

Tudor D. Pr.: Conferința pastorală din Arad 207-8; Instalarea noului episcop al Caransebeșului 291; Conferința catihetică din Arad Gradiște 355.

Zotta I.: Deschiderea cursurilor dela Academia Teologică 334-6; Vizită ministerială 358.

VI. Informațiuni, cronici, diverse.

A. Rubrica: „Despre ce să predicăm“? 8; † Prof. Virgil Simionescu 15; Parastas pentru Episcopul Roman Ciorogaru 31; Să învățăm din cele petecute 38; Asist. Constituire 355; Societatea de lectură, „Episcopul Grigorie“ 363, 387, 395-6, 435.

Corpadea Victor Pr.: † Pr. Petru Vesa 255.

F. Il. V.: În pragul Anului nou. Doxologia dela Anul nou, Ministerul Educației, Pr. Prof. Gh. Coman, „Gazeta de Vest“, Damian Stănoiu, Criminalitatea în România 7-8; Boboteaza la Arad, Infăptuirile guvernului Țării, Pentru tipărirea Noului Testament, Românii de peste hotare, D-l Prof. V. Papilian 15-16; Problema elitelor, Primejdia Francmasoneriei, Consiliul de patronaj al operilor sociale, D-l Prof. C. Safta, Numiri 23-24; Măsură dreaptă, Despre „Biserica Neamului“, „Biserica și Școala“ (în Ungaria) 31-32; Comemorarea Mitropolitului I. Mețianu, Despre Biserică și preoție, Noul guvern al Țării, D-l Dr. Cornel Radu 28-9; Pe drum greșit, Seminariile, Numiri 48; Tipărirea Sf. Scripturi,

D-l Gen. I. Antonescu, Pentru V. Goldiș, D-l gen. Al. Rosetti, Bilanțul tragic, De natalitatea, „Un rea“, Cercul Catehetic 55-6; P. C. S. Dr. N. Popoviciu, Membrii clerului, Ministerul Educației Naționale, Manifestările artistice, Preotul Stădel 63-65; Noul Testament și Psalmii, În piața Catedralei, P. C. Prof. Dr. S. Șiclovan (rector), † Teodor V. Păcăten, † Prot. Prof. Ioan Imboane, † Pr. Prof. N. Mihulin, Biserica Românilor basarabești, Dumineca Ortodoxei, Grupul etnic german din România 70-1; Plebiscitul național, † Prot. Ioachim Munteanu, † Pr. Petru Ardeleanu, Glasul Monahilor, Spectacolele, Analele statistice și economice 78-9; La Curtea de Argeș, Comisia centrală plebiscitară, Manuscrisul Memorandului, Societatea „Principalele Mircea“, Poșta Redacției 87; Investiția noilor Chirahii, În ședința adm. bisericească, D-l Dr. Emil Montia, † Prot. Dr. Petru Barbu, † Aurel Călniceanu, † Prof. Adam Dragoș † Prof. N. Titulescu 94-5; I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae la Arad, Instalarea I. P. S. Tit. Smedrea, La Dumineca sf. Cruci, În parohia Cuvin, Telegraful Român, Expoziția defotografii, Cu privire la odăjdiile negre 103-4; Academia Română, Comemorarea lui O. Goga, Păr. Prof. Dumitru Manu, D-l Prof. Vițila Popescu diacon, Școala de Cântăreți, Exproprierea urbană a Evreilor, Despărțământul Arad 111-12, Junimântul recruților, Focul războiului, Un oarșare Garion 119-20; De sf. Paști, La Dumineca Floriilor, Căsatomle mixte, Numiri, Radio Budapesta, Ierom. Dionisie Lungu 135-6; De sf. Sărbători, Sujbele Dumnezecului 144; Numiri și transferi, Românii din Jugoslavia și Macedonia, D-l Const. Kirătescu, Păr. diacon V. Pășu, Păr. Toma Florea, „Țara“, „Dacia“ și „Viața“, În statul Virginia 151-2; Dumineca în 4 Mai (comemorarea lui I. C. Brăteanu), Despre „Rostul Bisericii și al Școlii“, Clerul Timișorean 158-9; M. S. Regele Mihai I Mareșal, Fundația Carol I, Ziua de Zece Mai, Ven. Consiliu Eparhial, Reforma învățământului teologic, Cercul catiheticilor 166-7; Art. 12 din legea de organizare a Bisericii, Premiele naționale, D-l prof. Nichifor Crainic, D-l prof. Al. Otetlișanu, Hristos și tineretul României, Croația, În parohia Chisindia, Mulțumire, O săptămână pentru alegerea profesiei 175-6; P. S. S. Părintele Episcop Andrei, D-l Dr. A. Bena, Congresul Național Bisericesc, Studenții Academiei Teologice, D-l Pamfil Șeicaru 182-3, I. P. C. Arhim. Ven. min. Nițor, Pentru memorandul, Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor 190-1; P. S. S. Părintele Episcop Andrei în vizite canonică, D-l Gen. I. Antonescu în Germania, Sf. Sinod, † Mitropolitul Al. Niculescu, La departamentul Cultelor, Serbări religioase și culturale, Satul românesc, D-l prof. Nichifor Crainic la Sofia, România 199-200; Investiția P. S. Veniamin Nistru, Anul școlar, Numiri și sfârșiri, Comemorarea sinodului dela Iași 206-7; I. P. S. S. Mitropolitul Garie, Examenul de calificare, † Il. Versigăon, Un moment senzațional 215; I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae, Pentru eroii Cruci, † Maria Barulescu, Dra. Cornelia Bodea, † Diacon Petru Gherman, Pentru apararea civilizației creștine 221-3; Bucovina și Basarabia eliberate, Academia teologică din Oradja, † Arhim. Iustin Șerbănescu, Victimele bolșevismului, Chema ea tineretului la muncă, Alegerea de protopop la Ineu 230-32; I. P. S. S. Patriarhul Ncodem, Asociația creștină a femeilor, Pentru absolventele Școlilor Normale, Despre Unitatea Europei, În New-York 238-9; D-l Mihai Antonescu, Cucerirea Chișinăului 245-6; Sf. Sinod, În ședința adm. bisericească, Crucea Roșie 255; Pentru bisericile din Bucovina și Basarabia Führerul A. Hitler, Românii Transnistriei, P. S. S. Episcopul Partenie Ciopron, Pentru refacerea Catedralei din Chișinău, † Rabin dr. Anat. Tagore, Parastas pentru eroii 264-5, Imprumutul Reintegrării 274; Învățătoarele, Absolvenții Academiei Teologice 1931; Sărbătoarea Marinei Române, Capela parohiei Iratoș, Par. Octavian Câmpeanu 283; Căstorie misionară, M. S. Regele I, Ziua de 6 Septembrie, † Dr. Terențiu Olariu 298-9; În atențiunea catiheticilor 300; P.

S. Nicolae Colan, Un exemplu rar, Clerul militar, Un prizonier rus, Până la alegerea de mitropolit, Cercul catihetic, In atențiunea catihetilor 307-8; M.M. L.L. Mihai I și Regina Elena, Apelul pentru Imprumutul Reintegrării, P. S. Dionisie Erhan, Cei dintâi răniți la Arad, Asociația meseriașilor, Gest frumos de patriotism, Codul penal german, In atențiunea catihetilor 314-16; Dl Prof. Dr. I. Dimitriu, Vrednicii apostolești, Insemnați minunile, Marele Duce Vladimir, Despre „părerile filosofilor“ 323-5; P. S. S. Ierarhi ardeleni întorși din Basarabia, P. S. S. Părintele Episcop Andrei, P. C. I. St. Dr. D. Stăniloae, Cea dintâi biserică din Transnistria, Facultățile de Teologie 330-32; † Gen. Al. Vlad, Un nou proiect de lege, Transnistria, Din documentele războiului 338-9; După Kiev Odessa, In ședința adm. bisericească, Instituțiile culturale, Răniții 346-7; P. S. S. Părintele Episcop Andrei, Dl Dr. Cornel Radu Despre „Biserica moscovită“ 353-4; Sf Sinod, Despre puterea rugăciunii, Franța 364; Serbării naționale, Ven. Consiliul eparhial, Hirotoniri, Dl Gh. Argay, 370-1; P. S. Episcop Andrei la Sibiu, Profesorii, Meditațiile, † Dr. Atanasie Brădean 379-80; Hirotonire, I. P. C. Arhim. I. Scriban, Dr. Oct. Lupaș, Cele două brațe, In Rusia eliberată, Fapte și răspătă, Decretele antireligioase 386-7; Plebisitul național, Dna Maria Antonescu, Sf. Episcopie a Timișoarei, P. C. Dr. S. Șilovan, Societatea ort. națională, Alimente pentru răniți 395; Comitetul de Patronaj, Dl Prof. univ. Ion Petrovici, 1 Decembrie, Conferința catihetică, Meditația II 404; Hirotonire, Dl Prof. Aurel Popa, Dl Prof. univ. V. Stanciu, Meditația III, Guvernul M. S. Britanice, Școala de Cântăreți, Păr. diacon C. Rudneanu, Credința și cultura românească, Focul războiului, † Georgina Vuia 410-12; Premiul de virtute, Numiri, La Berlin și Roma, Meditația IV 420; Colindele și datinile de Crăciun, Meditația V, Schimbări de nume, In muzeul Brukenthal, Globul pământesc 434-5.

Mibuț V. Pr.: Aviz 332.

Tudor D. Pr.: Dumineca Ortodoxiei 87. I. P.S.S. Mitropolitul Nicolae și Episcopii din Ardeal în Basarabia și Transnistria, I. Antonescu Mareșal, Cu ocazia unui serviciu religios, I. P. S. Nicodim 291-2.

Zotta I.: Curs de pomicultură 363.

Diverse: 7-8; 15-16; 24; 31-32; 56; 64; 71-2; 79-80; 88; 96; 104; 136; 144; 152; 183-4; 191; 200; 208; 215; 223; 306-8; 324; 339; 353-5; 363-4; 387; 396; 435.

VII. Oficiale: circulare, ordine, comunicate.

Rezilierea contractelor cu Evreii 16; Săptămâna curățeniei 24; Majorarea pensiilor din fondul prețesc 32; Monahul P. Mazăre exclus din monahism, Compunerea bugetelor pe 1941/42; Cărți pentru bibliotecile parohiale 39-40; Intrunirea consiliului și adunării parohiale, Ajutorarea concentrațiilor 48; Declarațiile pentru echivalent, Cererile către minister 56; Inventarierea și păstrarea obiectelor vechi, Dumineca Ortodoxiei, Săptămâna igienei, Intrunirile corporațiilor parohiale 64; Liturghiile înainte sfântite și slujbele din post, Ordin privitor la recensământul și conscrierea popoului 71-2; Activarea preoților in politică și așezămintele economice financiare 79-80; Recensământul general din 1940, Scutirea de echivalent 88; Convocarea Despărțământului Arad 95-6; Corespondența cu autoritățile 112; Dispoziții pentru alcătuirea bugetelor 120; Convocarea adunării eparhiale 145; Preoții și pregătirea premilitară 152; Canoanele Bisericii ortodoxe, Îngrijirea cimitirelor 159-60; Preoții învățători și cummul, Tedeum pentru M. S. Regina Elena, Parastas pentru N. Iorga 168; Iarba din cimitire, Ajutoarele pentru copii, Cărți pentru bibliotecile parohiale 184; Emițerea carnetelor noi pe C. F. R., Inlesnirile fiscale pentru săraci, Pedepsa Ierom. C. Ciuper 192; Examenul pentru calificare preotească 200; Abonamentele pentru „Viața Ilustrată“, Convocarea adunării prot. pentru alegerea protopopului dela Ineu, Redactarea actelor

și dosarelor, Broșura „Cutremurul de pământ“ 208; Preoți pentru Bucovina și Basarabia 265; Impozitul echivalent, Monografia școlii din Dej, Cererile personale 223; Gradațiile preoților extrabugetari, Preoții și organizarea muncii agricole 212; Cărți pentru bisericile din Bucovina și Basarabia, Cartea „Un petec de Asie în Europa“, Anunț școlar pentru deschiderea școlii de gospodărie casnică, Rabla rusească 247-8; Anunț școlar pentru primirea în Academia Teologică 255-6, 266-7, 275; Preoți chemați în armată, Excludere din monahism 256; Tasul pentru „Darul soldatului“, Datoriile actuale ale preoților, Prospectul Școlii Normale pe 1941/42, Anunț pentru școala de cântăreți 265-8, 275-6, 284; Odăjdii pentru Bucovina și Basarabia, Certificate pentru străinătate, Imprumutul Reintegrării, Munca de folos obștească 274-6; Programul misiunilor dela Feredeșu 292; Inscriserile la Institutul „Sf. Elisabeta“ din Sibiu, Părintele Gh. Suveică, Plați oficiale 299; Formula pentru pomenirea la slujbe a Conducătorului Statului 308; Certificatul de sănătate, Calătoriile în Bucovina și Basarabia, Cursul de pomicultură 316; Prot. S. Seculin la Diecezana 308, 316; Preoții să suplinească pe învățătorii mobilizați, Poporul să samene-grâu mult, Elevii la Biserică 332; Examenul de calificare preotească, Abonarea revistei „Misionarul“, Confecționarea lîngeriei pentru soldați 339-40; Tasul sf. mir, Obolul Crucii 348; Corpul jandarmeriei rurale, Ajutoare preoților, Școalele sanitare, Consiliul de patronaj, Corul bisericesc școlar, Imbrăcămintea pentru ostași 356; Consiliile de colaborare, Materiale de metale, Gradația a cincea 364; Serviciile din post, Consiliul de colaborare al plășilor 372; Majorarea salariilor 380; Impozitul pe venitul epitarhului, Preoții militari, Averile școlilor confesionale, Titulatura miniștrilor, Căterisire și excludere din monahism, Imobilele parohiale 387-8; Colportorii, Pregătirea premilitară (Catehismul), Pomenirea morților, Educația elevilor, Tratamentele invalizilor, orfanilor și văduvelor, Îngrijirea grădinii bisericii 396; Echivalentul 396, 404; 412; Căterisirea Pr. pens. Mihai Mihuț, Conferințe pentru popor, Inaintarea bugetelor 435.

VIII. Concurse.

Protopopiatul Ineu 8; Preot al Catedralei 32, 40, 48; Roșia nouă 32, 40; Academia Teologică Arad, Catedra de Dogmatică și Apologetică 59; Păiușani 64, 72; Zăbrani 64, 72; Paulian 72, 80; Temeșești 72, 80; Conop 72; Măscă 80; Oiași 112; Colonia Gurba 112; Zimbru 160, 168; Preoți militari 160; Ignești 168; Barațca 215, 223; Budești 215, 223; Gura Văii 215, 224; Poiana 215, 224; Poiana 216, 224; Șoimuș-Buceava 216, 224; Adea 216, 224; Alderști 216, 224; Miniș 216, 224; Impiegat clasa II pentru Cancelaria Episcopiei 216, 240, 248; Școala Normală din Arad, catedre vacante 224; Paulian 224, 232, 240; Arad, preot al Catedralei 224, 232, 240; Târnova 239, 248; Colonia Gurba 239, 248; Neagra 239, 248; Monoroștia 240, 248; Pârnești 240, 248; Selște 240, 248; Stejar 240, 248; Leasa 240, 248; Plescuța 240, 248; Cîrtei 240, 248; Nadăș 240, 248; Școala Normală „D. Tichindeal“ om de serviciu 240; Adea 268, 276; Arad I. Gh. Duca 268, 276; Cuvin II 268, 300; Cuvin I 284, 192, 300; Revetiș 284, 292, 300; Traian (cantor) 300; Șilindia 324, 332, 340; Ignești 324, 332, 340; Susani 324, 332, 340; Preoți militari 340; Turau (cantor) 404; Măderat (cantor) 412; Trei posturi la Centrul Episcopiei 436; Tisa 436; Trăoaș 436; Corbești 436; Nădab (cantor) 436; Mănerău (cantor) 436.

IX. Licitații, Publicațiuni.

Parohia Mustești pentru zidirea bisericii 40; Parohia Rîșculița pentru repararea bisericii 88, 96; Concurs pentru pictarea bisericii din Lugoj 96; Parohia Moneasa pentru repararea bisericii 160; Parohia Nădălbști pentru vânzarea de lemne 184; Parohia Buhani pentru pictarea bisericii 208, 216; Nădălbști pentru vânzarea lemnului 268.